

PIÁR FUTÁR

U
T
A
D
É
R
T
E
L
M
E
N
E
M
A
C
É
L

Visszatekintés a tanévre „Schopenhauer szemével”

Ilyenkor, tanév végéhez közeledve rendre eszembe jutnak kedvenc ifjúsági regényeim.

Tom Sawyer kalandjai, Tüskevár, Hajrá Felhegy, Kalandos vakáció... Megannyi emlék földereng bennem, nemcsak az, amit akkoriban gondoltam az izgalmas történetek kapcsán, hanem néha még az olvasás körülményei is felidéződnek (melyik ágyon heverészttem, milyen zene szólt). Számomra mind-mind csupa vidámság és élet. Bár elfogult vagyok – mert szeretek olvasni –, felnőttként is sokszor kézbe veszem, és újra ízlelgetem a történeteket. Most már persze újabb impulzusok érnek, új gondolatok társulnak a mondatokhoz.

Vegyük például Fekete István Tüskevárát: „Kertész felírta a táblára a feladatot, és dőcögve hozzálátott a megoldáshoz. Az osztály lassan megnyugodott, most már körülbelül sejtették, kik a kétes osztályzatúak, akik ezen az utolsó, összefoglaló órán sorra kerülnek.

Az ablakon a nyár nézett be, és a nyár szólt be a verebek gondtalan csiripelése hangján. (...) Valahol egy vonat pöfögött, és ígéretes kőszénzag úszott be az ablakon, utazásszagot vegyítve a törtek és az aránpárok közé. (...) Ladó Gyula Lajost a vándorló felhők és a köszénfüst egyszerűen kiemelték az aránpárok kötött világából, és áthelyezték egy nyüzsgő váróterembe. (...) És megszűnt a tanterem minden izgalma. Megszűnt a tábla, a katedra, a verejtékező Kertész, sőt Kengyel is, aki már harmadszor szólítja a felelő Sóst, hogy: kedves Sós barátom, most szőljon közbe, de Sós nem szól közbe. Ladó Gyula Lajos kinéz az ablakon. (...) És a táj végképpen kihúzza a számok, tanterem és iskola szürke világából.”

Ezt a helyzetet számos kollégám is tapasztalhatta, a minap ismét volt szerencsém fölfedezni egy-egy esetben. Persze akár örülhetnek is a jelenségnek, ha diákjaim érdeklődnének a filozófia igaz mélységei iránt – nyilván akadnak ilyenek is –, hiszen Schopenhauer óta tudjuk, hogy a művészi alkotások (és iskolánk „zöld” környezetének) érdek nélküli szemlélése az ember egyik legbámulatosabb képessége... Bárhogy legyen is, ideje van most a számvetésnek, s én megpróbálom iskolánk 252. tanévért „érdek nélkül megsejmelni”.

A rendtartomány gondolkodásmódjában az elmúlt években hangsúlyos szerepet kapott a „hálózatos működés” elősegítése. Annak életszerű felismeréséből fakad(t) mindez az egyetemes rendben, hogy használjuk ki annak jelentős segítő erejét, hogy egymás erőforrásaiból mi magunk is erőt meríthessünk; tanuljunk egymástól, segítsük egymást. Kicsit eltérve a kifejezés ebbéli értelmezésétől, úgy gondolom, intézményünk működése önmagában is „hálózatosnak” tekinthető: sokfelé ágazik, s ezek az ágak egymással összefüggnek, stabilizál(hat)ják egymást; mindamellett érezzük is, ha valahol „szakadás” van, vagy csak gyengébben tart ez a háló. Amikor egy tanévet értékelni kell, óhatatlanul is ez a sokrétű szövet, ez a bonyolult hálózat jut az eszembe, melyben úgy is mérhetjük a mögöttünk hagyott időszakot, hogy sikerült-e ezt a szövetet erősíteni, hol látunk fejlődést, hová kell erőket összpontosítani a jövőben?

Elsőként adódik számomra „emberi erőforrásaink” számba vétele: diákjaink, pedagógus és technikai segítő munkatársaink, szülők, támogatóink. Ebben a tekintetben elég jól állunk: évek óta gyarapodik diákjaink létszáma, s az már most látszik, hogy ez a folyamat a következő tanévben tovább erősödik. A lányok jelenléte is markánsabb, diákjaink közel negyedét alkotják. Nagy öröm számomra, hogy pedagógus munkatársaimmal immáron harmadik alkalommal tudtuk *lelkigyakorlattal* kezdeni az évet. Mátraverebélyre látogattunk el, s gazdagodva térhettünk haza, nekikezdve egy újabb „hivatásgondozó” időszaknak, melyben kölcsönösen formálhattuk egymást. A Szülői Munkaközösség idén is eredményes évet zárt: folyamatosan gyarapodnak és szépülnek kertjeink; az Alapítványi Bál bevételeit a folyosók festésére szeretnénk elkölteni; a hónap végén pedig öltönybörzével szeretnének segíteni a rászorulóbb családoknak. Másik szülői szervezetünket,

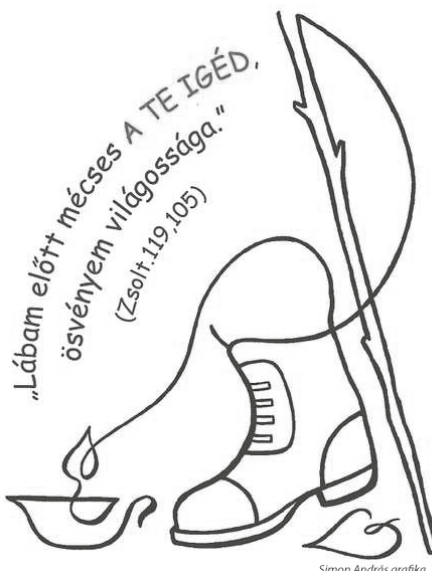
a tervezést segítő Bölcsek Tanácsát viszont újra kell élesíteni a jövőben.

Technikai dolgozóink feladataiból fakad, hogy jelenlétük néha látványos, néha pedig alig észrevehető. A gazdasági iroda, a titkárság, a porta, a takarítók, a konyha, a műhely mind-mind olyan területet lát el, amely alapvetően fontos. Munkájukat ez úton is köszönöm. Közülük szeretnék most külön is kiemelni három olyan munkatársat, akik a tanév befejeztével többkevesebb évnyi szolgálat után ténylegesen nyugállományba vonulnak. Fazekas Gézáné Terike, Lele Józsefné Mancika és Diószeghy Alpár személyével kapcsolatban leginkább az alázatosság, a segítőkészség és az elkötelezettség jut eszembe. A külön köszönet mellett kívánok nekik ez úton is még boldog, egészséges éveket, szerető családi hátteret! Búcsúzunk Koczor Réka tanárnőtől is, akinek köszönjük ötévnyi segítő munkáját. A rendházi élet is válto-

záson megy keresztül: Böszörményi Géza tanár úr az osztályával együtt ballag el, akinek pontos, precíz munkájáért, a TESZL ez évi szervezéséért, iskolaújságunk sokszori szerkesztéséért és sokrétű segítségével ez úton is köszönetet mondok.

Fontos feladat volt idén is, hogy épített és természetes környezetünket megóvjuk a lepusztulástól, és amennyire lehet, szépsítsük tovább. Úgy tervezzük, az előttünk álló nyáron tovább folytathatjuk ilyen irányú fejlesztéseinket. Kiemelt fejlesztési területnek érzem iskolánk *evangelizációs* gyakorlatának szélesítését. Fontos, hogy egy olyan úton indultunk el, amely túlmutat a jelenleg hozzánk járó piarista diákokon. A folyamat részleteiről külön is szeretnénk beszámolni a jövőben. *Művészeti iskolánk, tanulmányi és sportéletünk* idén is bővelkedett eredményekben. Akik rendszeresen követik ezeken a hasábokon iskolánk életének változásait, megfigyelhették ezt az önmagában is sokrétű, színes világot. *Minden kollégámnak nagyon köszönöm egész éves munkáját; a versenyfelkészítéseket éppúgy, mint a „szürke hétköznapiokban” való tisztes helytállást!* Egész közösségünknek pedig kívánok tartalmas pihenést, jó nyaralást, testi-lelki megerősödést!

Papp Attila igazgató

Simon András grafika

Mutatópálca, templomtúra, ingyen szendő

Ballagási búcsúbeszéd a 12. a osztály nevében

TISZTELT IGAZGATÓ ÚR, TISZTELT TANÁRNŐK ÉS TANÁR
URAK! KEDVES SZÜLŐK, KEDVES DIÁKOK ÉS BALLAGÓ
TÁRSAINK!

„Az iskola én vagyok.” – Ismételt tagadása ellenére is biztosak vagyunk abban, hogy ez a mondat osztályfőnökünkől hangzott el. (A diákszáj, mint tudjuk, mindig az igazságra törekszik.) „Az iskola én vagyok.” – Ezt ugyanígy ti is állíthatnátok magatokról, legyetek akár megszéppent hetedikesek, akár unatkozó tizenegyedikesek. De miért? Mert ez az iskola nem csupán ezt az épületet jelenti, még csak nem is a tanárokat, hanem az itt jelenlevők teljes közösségét, akik mindannyian fejezetekel gyarapítjuk az iskola történetét.

A mi osztályunk itt ma búcsúzásra sorakozott fel, kiteve az utolsó írásjelet a rólunk szóló fejezet végére. Úgy tartjuk, hogy a mi osztályunk sok tekintetben rendhagyó fejezetnek minősül. Például kevesen tudják, de a szívünk mélyén mi voltunk az első koedukált osztály, hiszen a női nem ruháit és ezáltal iskolai képviselőjét a bevállalásabb osztálytársaink magukra öltötték április elsején és más, indokolatlan napokon is.

De ne szaladjunk annyira előre, hiszen a mi dicső fejezetünk 2009-ben kezdődött, és magába foglalja az élményeinket, hosszú fejlődésünket és tapasztalatainkat egyaránt. Osztályunk életét ebben a beszédben három szakaszra bontottuk: a 7-8., a 9-11. és a 12. évfolyamokra.

Visszaemlékszem hetedik és nyolcadikos koromra. 2009-ben az ország sok részéről érkezünk ide. Voltak, akik ismerték egymást, ezáltal kisebb klikkeket alkottak, de már az első tőriórák egyikén rájöttünk arra, hogy egységben az erő, mikor az egyik osztálytársunk hátán törött el a mutatópálca. Ebből tanultunk, és így elkezdődött fejlődni egy osztályközösség, ahol „egy mindenkiért, mindenki egyért” volt a jelszó. Ezt a fejlődést az iskola is elősegítette sokféle programjával, főleg a humorfesztivállal, amelyen úttörő ötlettel: szinkronizálással indultunk, és később többször is sikerült megnyernünk. Emellett az osztálykirándulások és a kollektív „vonás”-ok is segítettek minket egy teljes összetartásra törekvő közösséggé fejlődni.

KEDVES 7.-ESEK ÉS 8.-OSOK!

Csak azt tudom mondani nektek, hogy ez az iskola tele van számtalan lehetőséggel, amelyeket megragadva a maximumot tudjátok kihozni magatokból, megvalósítva önmagatokat. Nyissátok ki a szemeteket, vegyétek észre a lehetőségeket, és ne hagyjátok elveszni őket!

Négy évvel ezelőtt, kilencedikesként csatlakozva hamar megtetszett az osztály összképe. A hétköznapiaktól kezdve az osztálykirándulásokig erős, de nagyon befogadó közösségre találtam. Három év alatt kitartásunk és összetartásunk is erősödött. A tanároktól tanulni szokás, és ezt ez az osztály nem mulasztotta el. Hamar megtanultuk Dékány tanár úrtól, hogy a gravitáció minden tárgyra igaz, ennek tesztelése során néha azonosítatlan repülő tárgyak hagyták el osztályunk légkörét. (Ezeket sajnos fel kellett hoznunk a következő órára.) Sok helyet bejártunk, sőt néha még a templomtúrákat is élveztük, amelyeket akkor fedőnéven „osztálykirándulás”-nak neveztek. Már a természettudományos tagozat bevezetése előtt kísérleteztünk gyümölcsök lassan végbemenő erjesztésével (ún. „rohasztó palackok”), de

ezen projektünket a takarítónénik sajnos volt, hogy felszámolták. Kivettük a részünket a piarista kapcsolatok mélyítéséből is; részt vettünk több nemzetközi piarista találkozón, valamint néhányan egy ideje a kecskeméti piáros lányok felé hűséges érzelmi kapcsolatokat is ápolnak.

KEDVES 9.-ESEK, 10.-ESEK ÉS 11.-ESEK!

Ahogy mi megtanultuk, ne csak túl lenni akarjatok a következő órán, napon, éven, hiszen nem azért éri meg ide járni! Próbáljátok élvezni az itt töltött pillanatokat, legyetek teljesen jelen, vidáman! Ahogy Lincoln megfogalmazta: „A legvégén nem az fog számítani, hogy mennyi év volt az életedben, hanem hogy mennyi élet volt az éveidben.”

Utolsó évben csatlakozva az osztályhoz, már egy kialakult csoportba érkeztem, mégis könnyen befogadtak. A legelején a 12. osztályt unalmasnak és laposnak képzeltem, a gimnázium végrehajtásának. Ennek ellenére a mindennapok színessé váltak a tankönyvek használatának újraértelmezésétől, mely feljutott egészen osztályfőnökünkig, és hallottuk, hogy „Géza, ezek tépik a tankönyveket!” Ezenkívül lakberendezőként néha még egy tescós bevásárlókocsival is megörvendeztettük atyánkat. Angyal tanár úr dicsért minket a „legvidámabb barakk” metaforával, viszont ha komolytalansággal vádolnának, büszkén tekinténénk vissza a háziversenyeken és az országos biológia OKTV-n elért eredményekre.

Még ezalatt az egy év alatt is sokat lehet változni. Tanáraink, szüleink igyekeztek az érettségi előtti évben megajándékozni minket a leghatásosabb rúgásaikkal, amelyekkel egyre jobb és jobb irányba vezettek minket és szellemiségünket. Ez úton is köszönjük nekik fáradozásait. Az utolsó évben úgy láttam, hogy nagyjából egy irányba haladtunk, értékeltük és megragadtuk a lehetőségeinket. Ezért lehetett érdemes annyiszor bejönni 7.50-re (már akinek sikerült), és így tudtuk megélni a napokat vidáman, egy közösségként, benne életre szóló barátságokkal, tudással, szellemiséggel, nyitottsággal, „ingyen szendő”-val és megannyi mással, amit a *pietas et litterae* szőtt bele a mi fejezetünk sorai közé. Hasonlót kívánok minden diáktársamnak, és a későbbi felelősségekre figyelmeztetve szeretném átadni a következő idézetet John F. Kennedytől: „Ne azt kérdezd, mit tehet érted a hazád, hanem hogy mit tehetsz te a hazáért.”

Végezetül egy mindenkori jó tanács mindenki számára Böszörményi Géza atyánktól: „A hittan is egy tantárgy, amit tanulni kell.” Köszönjük a figyelmet!

Müller Miklós, Bacsa Ákos és Oltványi László 12. a

Álmatlan éjszakák, Tesco, parasztmatt

Ballagási búcsúbeszéd a 12. b osztály nevében

TISZTELT EGYBEGYÜLTEK, TANÁROK, DIÁKOK, SZÜLŐK ÉS KEDVES VENDÉGEK!

Hat év hosszú idő, nagyon hosszú. Emlekszem még az első évnýtómra, mikor teljes értékű, minden joggal és kötelezettséggel felruházott piarista diákként beléphettem eme hatalmas bejáratú ajtón. Végigmértem a hosszú folyosókat, a hatalmas evezős hajót az aula tetején, és azt mondtam magamnak: te jó ég, minden olyan hatalmas, én pedig olyan kicsi vagyok! Megkérdeztem magamtól: elég méltó vagyok én arra, hogy itt legyek? Vajon végig bírom csinálni itt ezt a hat évet, vagy adjam fel itt rögtön az elején? Amíg ezeken a dolgokon

se találta a helyét, senki se értett semmit. Mindenki egy kicsit zavarban volt. De akkor az ajtóban megjelent *Horváth Tibor* tanár úr. Az iskola úgy érezte, hogy ő a legmegfelelőbb ember, aki képes arra a feladatra, hogy ebből a mindenhonnan összeválogatott brancsból hat év alatt egy ütőképes csapatot rakjon össze. Most így hat évvel a hátunk mögött beismerhetem az osztály nevében, hogy kölcsönösen okoztunk egymásnak álmatlan éjszakákat a tanár úrral. Kezdetben persze nem értettük, miért baj az, ha nem csinálunk házi feladatot, vagy késtünk az első órákról, vagy néha-néha még a másodikról is; vagy az, hogy iskola után rohantunk a lottózóba, és *Modok Ferenc* cimboránk segítségével próbáltuk egy kis Tippmixszel megduplázni a zsebpénzünket. De hát mit vártak tőlünk, hiszen sportosztály voltunk, ráadásul nem is rosszak! Számos sportágban nyújtottunk kitűnő teljesítményt, mint például kézilabda, kajak, sakk, gyorskorcsolya, triatlon, hosszútávfutás. A hat év alatt négy darab élsportoló is született, akik a világ bármely pontján képesek voltak megmutatni azt, hogy ha egy piarista fiú hetest dob, akkor az bemegy, ha húz egyet a lapáton, akkor hullámszik a víz, ha megindul a jégen, az utána megolvad, ha utolsóként rajtol, elsőként ér be a célba, és még a paraszttal is képes matot adni. Természete-

sen a tanároknak az sem volt elég, hogy jó sportolók vagyunk – ahogy a mondás is tartja: mit ér az erő ész nélkül? Tanáraink a hat év alatt teljes odaadással: hol szép szóval, hol pedig észérvekkel próbáltak bevezetni minket érdekesebbnél érdekesebb dolgokba, de legfőképpen arra tanítottak meg minket, úgy érzem: miként legyünk jó emberek és kitartóak, hogy soha ne adjuk fel, példamutatóak legyünk. Ha valamibe belefogunk, akkor azt vigyük is véghez! Az utolsó osztálykirándulásunkon, mikor körbeültük az asztalt egy igazi erdélyi falusi... kávézóban, és egy jó... jegeskávé mellett nosztalgiáztunk az elmúlt évekről, előjöttek azok a pillanatok, mikor országos, esetleg külföldi versenyeken kellett képviselni az iskolát, és az állandó galacsindobálózás az osztályteremben. A *Zsova Tamás* tanár úrtól kapott kiosztások, mint például a „*minek gyütté ide*”, vagy a „*menny át inkább a Tescoba!*” *Horváth* tanár úr megőszült hajszálai a sok értékelhetetlen matek-tz után, vagy pedig a kéz- és lábtörések, illetve kisebb agyrázkódások az osztályfocin. Bátran mondhatom, hogy ezek az emlékek és még sok más formált minket egy csapattá, akik büszkén vállalták azt, hogy a piarista gimnáziumba járnak, és bátran, kitartóan képviselték az iskolát egészen idáig.

Most itt állva így utoljára az iskola falai között, már úgy érzem, nem is volt olyan hosszú ez a hat év, sőt olyan volt, mintha csak egy pillanat lett volna aközött, mikor először beléptünk, és aközött, hogy itt állunk. Bár most ismét továbblépünk az életünkben, egy új kapu nyílik előttünk, mégis úgy érzem, ez a piarista kapu nem csukódik be mögöttünk, hanem mindig nyitva marad, hiszen a szívünk egy darabja mindig ide fog húzni minket. Most viszont mennünk kell, itt az idő, a küldetésünket bevégeztük, de bátran kimondjuk még utolszor: *Laudetur Jesus Christus!*

Stefaniga Tamás 12. b

gondolkoztam, el is értem az osztálytermemhez, mély lélegzetet vettem, majd beléptem és körülnéztem. Első pillanásra úgy éreztem magam, mint egy menekülttáborban. Mindenki csodálkozott, mindenki csak nézett összevissza, senki

Példakép, összetartás, Jeruzsálem

A tizenegyedik évfolyam képviselőjének búcsúztató beszéde

Olvasmány a Példabeszédek könyvéből... Hopsz, nem, ez nem az... De ha már itt vagyunk a példaképnél, eszembe jut ez a szó: példakép. Sokan a szüleiket tartják példaképüknek. Ugyanakkor mások Jézust, Barack Obamát, Bob Marley-t vagy az osztályfőnöküket. Egy biztos, mindenkinek kellene példaképek! (Kérem, tegye fel a kezét a jelenlévők közül az, akinek van ilyen személy az életében! Körülbelül erre az eredményre számítottam.) Minden embernek szüksége van egy olyan egyénre, aki a hozzáállásával felkészít minket arra az útra, amit kövendőnek tartunk.

KEDVES VÉGZŐSÖK, TISZTELT SZÜLŐK, IGAZGATÓ ÚR, TANÁROK, BARÁTOK, DIÁKTÁRSAK!

(És remélem, hogy senkit nem hagytam ki!) Azt kell mondjam, a 12. évfolyam egy ilyen példakép, olyan fiúk, akik az életre felkészítő morzsákat szórnak eléink, az itt maradó diákoknak.

Hat év alatt kisfiúkból érett(ebb) felnőttekké váltatok. Amikor fellapoztam azt az évkönyvet, amelyben hetedikesek voltatok, az osztályképekről sok mosolygós, kerek fejű, hosszú hajú arc nézett vissza. Ahogy most rátok nézek, többnyire oda

a kerek fej, a hosszú haj, de a vigyor még mindig ott van a szátokon, habár egy komolyabb formát öltve. Azt viszont senki sem tagadhatja, hogy testileg és szellemileg fokozatosan fejlődtek.

Kezdjük a szellemi gyarapodással! Felelős döntések sorozatát kellett meghoznotok nap mint nap: muszáj-e bemennetek arra a 0. órára, kinek passzoljatok egy bajnoki meccsen, induljatok-e a dök-elnökválasztáson, a megfelelő választ adod-e egy OKTV-kérdésre, például biológiából; emelt szintű érettségit tegyetek-e, vagy hogy hová menjete tovább? Úgy tűnik, jól döntöttetek. Ezekkel mind-mind tudatosan befolyásoltatok és alakítottatok az életeteket.

Fejlesztetek az önzetlenségben is. Utána jártam, kezdetben 67 diák járt az évfolyamotokba, ma már csak 56-an vagytok. Ez nemcsak azt jelenti, hogy a többiek lemorzsolódtak, hanem azt, hogy önzetlenül az osztályunknak adtatok öt osztálytársat. Angyal tanár úrtól jól tudjátok, hogy az adományozás mértéke a mértéktelenség.

Nyelvérzéseketek mi sem tanúsítja jobban, mint a rengeteg előrehozott érettségi és nyelvvizsga. Természetesen meg kell említenem a szavalóversenyeken,

vers- és novellaíró pályázatokon elért eredményeiteket, sőt egy új verseny behozatalát: a szónokversenyét. E nélkül valószínűleg nem lennétek most itt, és más mondaná ezt a beszédet. Például Csíkota Gábor.

A sportban elért teljesítményeket már-már felesleges említenem. Beszélnek helyettem a tornaterem előtt kiállított kupák, érmek és oklevelek. Ezekhez a győzelmekhez viszont egy még nagyobb

erénnyel kellett rendelkeznetek, az pedig a kitartás.

A legfontosabb azonban, amiben szorintem a legjobb példát mutattatok, az összetartás. Az itt eltöltött idő alatt irigylésre méltó osztályszellem alakult ki köztetek. Itt nem arra a szellemre gondolok, amely miatt szellőztetni kellett a szünetekben, hanem arra, hogy széthúzást nem ismerve haladtatok végig egy olyan úton, melynek a végén egy erős, összetartó közösség kovácsolódott belőletek. Ennek az eredménye például az általatok csak Jeruzsálemnek nevezett flakon, melybe mindenki beleadott egy kis ott-honról hozott ennivalót, hogy azt megérelve felderítsétek osztályfőnökötök tűrőképességének határát. Számunkra, az utóbbi példát kivéve, ezek az események építők lesznek, és ezekre biztosan emlékezni fogunk.

Ezeket mind köszönöm, kedves Végzősők! Köszönöm a piarista találkozót, melyek nélkületek nem lettek volna olyan színesek! A fakultációkat, melyek azt bizonyítják, hogy a tudományban is olyan jó helyen vagytok, mint a telefon a padban. Köszönet a házbajnokságokért, melyekkel építő kihívást adtatok számunkra. Köszönjük, hogy megtanítottatok a közös testnevelésórákon, hogy a nagyoknak nagyobb hely kell, ezért muszáj elhúzni a függőnyt! Hálás vagyok, hogy bepillantást nyerhettem pár órátokba, mert a kedves invitálásotoknak nem lehetett nemet mondani! Köszönjük a segítségeket, amiért bármelyikünk bármikor fordulhatott hozzátok! Kívánom mindgyikőtöknek, érje el a kitűzött célját! Az a kitartás maradjon meg bennetek, amellyel végigvittétek ezt az iskolát! És kérlek titeket, hogy ne feledkezzetek meg azokról, akik a jó úton vezettek, és társaitok voltak. Végezetül nem szeretnék elkészönni tőletek,

mert ahogy az *Így jártam anyáttal* című sorozat mondja: „Köszönj el attól, akivel tényleg utoljára akarsz találkozni!” Csak Isten áldását kérem a jövőtökre.

Both Szilveszter
11. a

Korróziós tényező, munkakerülés, Babits

Prédikáció a ballagási szentmisén

KEDVES BALLAGÓ DIÁKOK! KEDVES KOLLÉGÁK! KEDVES VENDÉGEINK!

Amikor a mai szertartásra készültem, eszembe jutottak saját gimnazista diákjeim a budapesti piárban, és ennek kapcsán rájöttem, hogy volt egy fontos dolog, amit nem sikerült átadnom a hat, illetve öt év során, amíg benneteket tanítottalak. Volt egy ugyanis kémiatanárom a gimnáziumban, *Fórián-Szabó Zoltánnak* hívták (szintén piarista atya, most a kecskeméti rendház tagja). Ő az iskolával kapcsolatos gondolatait frappáns, rövid megállapításokban fogalmazta meg, amelyeket le is íratott a füzetünk fedőlapjának belső oldalára. Ezek nekem rendkívül tetszettek, és eldöntöttem, hogy én is lediktálom majd őket a saját diákjaimnak. Ez azonban elmaradt. Most szeretném pótolni ezt a mulasztásomat, már csak azért is, mert rájöttem, hogy ezekkel a megállapításokkal nagyon sok minden kapcsolatba hozható, amit itt közösen átéltünk. A következőkben egykori tanárom nyolc mondatát szeretném felidézni, és hozzájuk fűzni néhány gondolatot az eltelt évekkel kapcsolatban.

1. A világban a piarista diák a legsúlyosabb korróziós tényező. Egykori tanárom hozzá is tette: azt az építményt, amit a tatár, a török, a labanc, a német és az orosz katonák az évszázadok során nem tudtak elpusztítani, egy osztálynyi piarista diák az osztálykiránduláson, ha akarja, földig képes lerombolni. Hát igen, ilyen az ember, amikor még gyerek. Felelőtlen, vidám, és nem gondol a jövőre. Így érkeztek be az iskolába, gyerekként.

2. Az iskola nem gyermekmegőrző, hanem kiművelt emberfők előállítására alakult intézmény. Ezt a mondatot viszont szoktam emlegetni, sőt én is beíratam a füzet első oldalára. A piarista iskola ugyanis törekszik arra, hogy minden értelemben több legyen, mint gyermekmegőrző. Hiszen ilyen iskolát is lehetne működtetni: fűtenek, megeszed az uzsonnát, van ember, aki beszél hozzád... és közben nem sok minden történik. Mi viszont azt szeretnénk volna, ha ezek alatt az évek alatt fontos dolgok esnek meg veletek; fejlődni tudtok mindenben, ami lényeges: elsősorban emberségekben, Istennel való kapcsolatotokban, elmélyült gondolkodásban, egyéniségekben, értékrendekben, viselkedésekben és persze tudásotokban.

3. Nehogy a tanár felelős alkalmával feltűnő előnybe kerüljön, célszerű a szünetben a diáknak is elolvasni a tankönyvet, valamint

4. A házi feladat önálló elkészítése a hülyénekmaradás elkerülésére szolgál. Fontos célunk volt, hogy munkára készítsünk benneteket, teljesítményt várjunk el tőletek. Ezeket a törekvéseinket sokan, főként kezdetben, bizonyára öncélú szenvedésként élték meg, a b-sek az utolsó hittanórán még föl is vetették, hogy most sem értik, miért kaptak annyi mínuszt és egyest bizonyos tárgyakból (az a-sok lehet, hogy ezt csak a banketten merik majd megemlíteni). Hiszünk abban, hogy az ember csak úgy tud fejlődni, ha követelményeket állítanak eléje. Becsültünk titeket annyira, hogy mertünk nagyobb feladatokat is adni nektek a tanulás terén és más területeken is. Sok alkalommal be is bizonyítottátok, hogy képesek vagytok erre: a b-sek sorozatban szállították a sporteredményeket (bizonyos időszakokban csaknem hetente kaptuk a híradásokat a tanári levelezőlistán a kiemelkedő sportsikerekről, amelyekben nektek óriási részetek volt), az a-sok pedig főként a különböző iskolai versenyeken, közösségi feladatok megvalósításában alakítottak nagyot.

Örömmel tölt el minket egy nemrég készült kutatás, amely

a magyar középiskolákat rangsorolta, de nem a szokásos módszerrel, a felvételi vagy versenyeredmények alapján, hanem a hozzáadott értéket figyelembe véve, vagyis azt, hogy az iskola mennyit tud formálni a tanulókon. Hiszen egy eleve nagyon jó képességű diákkal könnyebb jó eredményeket elérni, mint egy olyannal, aki gyengébb alapokkal érkezik a suliba. Intézményünk ebben a rangsorban a szegedi középiskolák között az első helyre került, és ez megerősít minket abban, hogy érdemes energiát fektetni a tanításba és a nevelésbe.

5. Intézetünk arra szeretne nevelni bennünket, hogy használjuk az eszünket, és így elkerüljük a felesleges munkát. (Nem pedig arra, hogy ne használjuk az eszünket, és minden munkát elkerüljünk.) Egykori tanárom ehhez még hozzátette: *Ki-ki a maga ereje szerint ennek ellenáll.* Szerettük volna, ha nemcsak feladatokat teljesítő tanulókká, hanem önállóan gondolkodó felnőtt emberekké váltok. Olyan férfiakká, akiknek van véleményük a világ nagy kérdéseiről, és képesek arra, hogy ezt képviseljék, megvalósítsák a céljaikat, és alakítsák a környezetüket. Akik látják, hogy mi az ő feladatuk, és mi nem az ő dolguk. Ez utóbbi területen néha éreztünk némi aránytalanságot. Azt viszont tapasztaltuk, hogy egyre érettebbé, önállóbbá váltok, egyre több felelősséget lehet rátok bízni.

6. A szavainkat gondolataink kifejezésére, nem pedig gondolatnélküliségünk elpalástolására használjuk. Babits Mihály, aki életének egy szakaszában tanárként működött, írt egyszer egy esszét a diákjainak az iskola feladatáról. Ebben azt fogalmazta meg, hogy az iskola dolga: gondolkodni tanít és beszélni. A beszéd, kapcsolatteremtésünk eszköze. Szerettük volna, hogy képesek legyetek mély emberi kapcsolatok kialakítására egymással és természetesen másokkal is. Sokatokkal volt alkalmam beszélgetni arról, hogy mit kaptok ettől az iskolától. A legtöbben első helyen a barátokat, a közösséget említették. Még olyan is volt, aki fiúknál szokatlanul nagy bátorsággal azt is ki merte mondani, hogy „nagyon szeretem az osztálytársaimat”. Ez a közösség első pillantásra úgy tűnik, hogy mintegy magától alakult. Most azonban már elárulhatom (a többi osztály most ne figyeljen!), hogy mi, tanárok ravasz módon igyekeztünk ezért sokat tenni. Amikor iskolán kívüli programokat szerveztünk nektek, amikor beszélgetésekre adtunk alkalmakat pl. egy-egy lelkigyakorlaton, amikor olyan feladatok elé állítottunk benneteket, amelyek megoldásában együtt kellett működnötök, amikor mindenféle nehéz körülmények közé kényszerítettünk titeket pl. egy-egy iskolai órán vagy túrán, az is volt a cél, hogy összekovácsolódjatok, hogy alkalmatok legyen beszélgetni egymással, és olyan élményeket szerezni, amelyek később is összekötnek benneteket. Öröm volt látni, hogy most, 12.-ben már sokan milyen ügyesen kifejezitek a véleményeteket, mennyi gondolatotok van a világ dolgairól, és milyen ügyesen tudtok kérdezni is pl. egy iskolába érkező vendégtől, legyen az egy politikus vagy akár a szegedi főrabbi.

Ez a közösségiség elsődlegesen abból következik, hogy a mi intézményünk egy keresztény, katolikus iskola. A mi hitünk középpontjában a szeretet áll, és ez a szeretet csak kapcsolatban, közösségben élhető meg. Amikor közösséggé alakultatok, valahol kereszténnyé is váltatok, bár ezt közületek nem mindenki fogalmazza meg így.

7. Számomra az iskola nem elhanyagolható mellékkörülmény, hanem központi jelentőségű főfoglalkozás. Az volt a reményünk, hogy sikerül ezt elérni a hat év során. Örömmel látjuk, hogy a legtöbbetek számára fontossá vált ez az iskola, az itt töltött hat év. Meg tudjátok fogalmazni, hogy miért volt értelme ide járni, és látjátok erőfeszítéseitek eredményét.

8. Egy tanár sem születik vadállatnak, a diáknemzedékek szívós, kitartó munkája teszi őket azzá. A nevelés tehát kétirányú. Most a második mondatot szeretném elsősorban hangsúlyozni: jó, ha tudjátok, hogy nemcsak ti tanultatok tőlünk, hanem mi is rengeteget tanultunk tőletek. Nemcsak ti alakultatok, váltatok fel: nőtté az itt töltött évek során, hanem mi, tanárok is fejlődöttünk, alakultunk személyiségünkben a ti hatásotokra. *Horváth* tanár úr már egy osztályfőnöki tapasztalattal a háta mögött, én mint majdnem kezdő kerültem be ebbe a folyamatba, de mindketőnk számára rengeteg tapasztalatot jelentett a veletek töltött idő. Nemcsak türelmünk, kitartásunk és szervezőképességünk

fejlődött, hanem (ezt talán nem csak a magam nevében mondhatom) segítettek abban, hogy megőrizzük életörömlünket, ne felejtsünk el nyitottnak lenni az új dolgokra, és megtanuljuk, hogy nincs reménytelen helyzet, hiszen minden reggel új nap kezdődik, amikor alkalmunk van helyrehozni azt, amit előző nap esetleg elrontottunk. Hosszú lenne még felsorolni, hogy mit is kaptunk tőletek, hiszen nagyon sok vidámságban volt részünk a ti körötökben, és törekszünk arra, hogy a nehezebb pillanatokra se mint fájdalmas eseményekre, hanem mint értékes tanulságokra emlékezzünk.

Az okos gondolatok végére értem. Kívánom nektek az iskola, a keresztyén piarista közösség nevében, hogy az itt kapott örömteli élmények hosszan kísérjenek el titeket életetek során, a többit pedig, hibáinkat megbocsátva, mint az életéről tanító fontos tapasztalatokat őrizzék meg magatokban! Sok sikert az érettségien, sok sikert az életben!

Böszörményi Géza SchP

Lapzártánk után érkezett: A 12. a osztály megnyerte a Rádió 88 és a Délmagyarország által meghirdetett **szerepáDAL** versenyt! Gratulálunk!

Tájékoztató a 2015/2016-os tanév kezdéséről és az év eleji teendőkről

TANKÖNYVVÁSÁRLÁS

Akik **fizetnek** a tankönyvekért, *augusztus 26-án* 9.00 és 15.00 óra között vehetik át őket.

Akik **ingyenesen** kapják a tankönyveket, *augusztus 27-én* 9.00 és 15.00 óra között hozhatják el azokat.

A **kollégisták** az *évnnyitó előtt* 16.00 óráig, valamint az *első tanítási napon* vehetik át tankönyveiket.

Kérjük, hogy akinek gyermeke jogosult ingyenes tankönyvre, hozza magával a tankönyvvásárlásra az erről szóló igazolást:

- a három vagy több gyermeket nevelő a **családi pótlék igazolószervényét** (MÁK-igazolás, bankszámlakivonat),
- a tartósan beteg vagy SNI-s gyermeket nevelő az **orvosi igazolást, szakértői véleményt**, ill. a **magasabb összegű családi pótlékról szóló igazolást** (MÁK-igazolás, bankszámlakivonat),
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők az **önkormányzati határozat másolatát**.

A MÁK-igazolásoknak az **október 1-jei dátumra is érvényesnek** kell lenniük. Az érvényesség alól kivételt képeznek azok, akiknek egyetemijogviszony-igazolás kell a családi pótlékhoz. Nekik **október 15-ig** kell bemutatni az új igazolást!

Ha valakinek a nyár folyamán megváltozik a jogosultsága, kérem, még a tankönyvosztás előtt jelezze a jutka@szepi.hu e-mail címen.

A fizetős tanulók ebben az évben a tankönyvekkel együtt kapják meg a csekket, amit **szeptember 15-ig** kell befizetniük.

PÓTVIZSGA, OSZTÁLYOZÓ VIZSGA:
2015. augusztus 27., csütörtök 9.00

TANÉVNNYITÓ VENI SANCTE SZENTMISE:
2015. augusztus 31., hétfő 16.30

Gyülekező ünnepelőben (öltöny, fehér ing, nyakkendő) az osztálytermekben 16.15-ig.

Az énekkarosok 15.45-kor találkoznak az énekkeremben.

Az elsős kollégisták (7. a, 9. b és 9. c, ill. az újonnan érkező felsőbb

évesek) 15.00-ig érkezzenek meg, szüleiknek 15.30-kor tájékoztatót tartunk a fizika előadóban.

A nem elsőéves kollégistáknak 15.30-ig kell megérkezni.

AZ ELSŐ TANÍTÁSI NAP:
2015. szeptember 1., kedd

ÉTKEZÉS

A szeptember havi menzát a gazdasági irodának (Szombathelyi Mihályné részére) címzett levélben vagy a kato@szepi.hu e-mail címen kell igényelni 2015. augusztus 25-ig. **Normatív kedvezmény (50% vagy 100%) csak igazolások leadása ellenében jár!** Igazolások és nyilatkozat hiányában a kedvezményes étkezést nem áll módunkban biztosítani. Az étkezéshez szükséges nyilatkozat letölthető az iskola honlapjáról.

A szeptemberi menza befizetésének időpontja megegyezik a tankönyvárúsítás időpontjával. Befizetésekor az igazolások (2015. augusztus havi MÁK-igazolás) és a kitöltött nyilatkozatokat kérjük leadni!

A kollégistáknak nem kell külön menzát igényelniük!

A szeptembertől érvényes **kollégiumi étkezési** térítési díj befizetése (melynek időpontja minden hónapban a menzafizetést követő héten esedékes) nem változik. A kollégisták első étkezési befizetése tehát **2015. szeptember 7-11.** között lesz. Normatív kedvezmény (50% vagy 100%) csak igazolások leadása ellenében jár!

Ha a tanuló beteg, vagy távol van (nincs iskolában), az ebédet le kell mondani, ami az adott napon is lehetséges reggel 9 óráig. Az ebéd elvitelére nincs lehetőség.

ISKOLAI ÉS KOLLÉGIUMI KIADÁSOK

Az iskolai befizetések rendszere nem változik, az ehhez szükséges információkat, dokumentumokat az első tanítási napon kapják meg a diákok.

PAPP ATTILA IGAZGATÓ

Megemlékezés a szabadságharcról Aradon

Reggel hat órakor kissé álmosan kezdtük meg utunkat Romániába.

Első állomásunk Világos városkája volt. A számunkra elég sötét emlékeket hordozó település kulcsfontja volt az 1848-49-es szabadságharcnak, ugyanis itt tette le a fegyvert az oroszok előtt Görgey Artúr és hadserege. Állítólag a városban lévő múzeumban van az az asztal, ahol Görgey és Paszkievics orosz inváziós parancsnok aláírta Magyarország feltétel nélküli kapitulációját.

A következő állomásunk Solymos vára volt. A mai napra már elromosodott várat még Izabella királyné is használta 1542-ben. Ez a stratégiai fontosságú vár közrejátszott a Dózsa-féle parasztfelkelésben, mivel a jobbágyokból verbuválódott sereg elfoglalta a Maros menti várat. Elég nehezen lehetett bevenni, mert a hegytető, amelyen áll, nagyon meredek, így nem lehet megrohmozni egykönnyen.

kijátszani. A másik városról, Szegedről kiderült, hogy egy igen ütőképes hadosztályt hozott létre. A véres csatákat túlélt zászlóalj több mint 200 katonájából durván 200 tette le a fegyvert Világosnál. Az előadás után megkoszorúztuk az aradi vértanúk szobrát, majd elbuszoztunk arra a helyre, ahol (négyet kivéve) feltételezhetően felakasztották a magyar tábornokokat.

Ördög Pongrác 9. c

Miután sikeresen feljutottunk (és le is jöttünk), elindultunk a Lippához tartozó falucskába, ahol Hiticas Macedon, a Dóm régi hitoktatója és plébánosa fogadott minket ebéddel. Utolsó állomásunk Arad volt. A szintén szomorú mementó helyszínén az egyik helyi iskola diákjaival közösen hallgattunk meg egy előadást Arad és Szeged helyzetéről a forradalomban. Mint kiderült, Arad földvárát úgy alakították ki a Maros segítségével, hogy a folyó egy ómega betűt rajzolt le, és ennek az ómegának a „hasába” került a kulcsfontosságú erődítmény. Ezt a rendszert csak a forradalom vége felé sikerült

Elnökök egymás között

Tudtuk nélkül lehettek történelmi pillanatok szemtanúi a szóbeli felvételre igyekvő tanárok, illetve leendő diákok! 2015. február 28-án hosszas szervezés után iskolánkba látogatott az ország számos piarista iskolájának dök-előke. Iskolánk igazgató úr jóvoltából adhatott otthont ennek a (remélhetőleg) hagyományteremtő dök-előke-találkozásnak. Az egyik főszervező a budapesti gimnázium előke volt, valamint nagyban támogatta az összejövetelt a tartományfőnök atya is, aki a már említett előkétársammal tartotta a kapcsolatot. Mégbeszélésünk célja nem egyéb volt, mint a diákélet jobbá tételére való törekvés, valamint az önkormányzatunk csorbáinak a kijavítása, illetve az eredményeink még tovább fejlesztése. Örömmel mondhatom, sikeres napot zárhattunk, a délelőtti és a délutáni ülésen is konstruktív ötleteket gyűjtöttünk, és egymásnak adtunk tanácsokat: kinél mi működik jól, és miért. Ezúton is szeretném megköszönni még egyszer Igazgató Úrnak a támogatást!

Oláh Bálint 12. a

A német-magyar cserekapcsolat

Első felvonás

A NÉMETEK NÁLUNK

Idén én is bekerültem a már több éve létező német-magyar csere-diák-kapcsolatba, amelyet *Dékány* tanár úr és *Nemes* tanárnő már több éve kordinál.

Március 19-én először ők jöttek hozzánk. Csütörtök este érkeztek meg az iskolához, ahol csak gyorsan bemutatkoztunk egymásnak, és indultunk haza, mert másnap már kezdődtek a programok.

Pénteken az Anna-kútnál találkoztunk, ahonnan egy városismereti versenyt kezdtünk meg. Majd annak befejeztével elmentünk az Agórába, ahol megnéztük a napfogyatkozást. Aztán vissza a menzára ebédelni, és végre elkezdődhetett a nagyon várt közös hétvége, mivel annak a programját mindenki maga szabta meg. Összebeszéltünk, és így sikerült az, hogy szombaton összesen 32-en paintballoztunk.

Hétfőn ismét találkoztunk, aminek a programja egyszerű, de mégis nagyon jó volt, mivel elmentünk az állatkertbe. Érdekes, hogy a németek nagyon kicsinek tartották az állatoknak szánt helyet: náluk a farkasoknak egy egész hegyoldaluk van, nálunk pedig csak össze vannak zárva a medvékkel. Délután *Dékány* tanár úr és *Smilla* bemutatta az iskolánkat, majd ezt követően kürtöskalács-sütögetésen vettünk részt, amelyet egy volt és egy jelenlegi diákunk szülei segítségével tudtunk véghezvinni. Amíg ők sütöttek, addig mi kosaraztunk, és mint utólag kiderült, nem csak mi szeretjük ezt a sportágat.

Másnap az első három órára bejöttünk, majd ismét siettünk az Agórába, mivel a látványlaboratóriumot néztük meg. Délután egy bowlingozásra mentünk el mindnyájan, amelyet mindenki nagyon élvezett. Este pedig, mivel ez volt az utolsó nap, hogy a német barátaink itt voltak, tartottunk egy záró bulit. Sajnos akkor még az óraátállítás előtt voltunk, így gyorsan ránk sötétedett, ráadásul hűvös is volt, ezért kénytelenek voltunk naplemente után hazamenni. Másnap reggel kikísértük őket a Nagyállomásra, búcsút vettük tőlük, de nem keseredtünk el, mivel tudtuk, hogy egy jó hét, és ismét találkozunk. Ők még másfél napot Pesten töltöttek, és csak aztán repültek haza. Elmondásuk szerint az is nagyon tetszett nekik.

Novák Ádám 10. a

Második felvonás

EGY HÉT NÉMETORSZÁGBAN

Április 16-án, csütörtökön délután kezdődött a felejthetetlen német túránk 15 diákkal, valamint *Nemes Szussanna* tanárnő és *Dékány Zoltán* tanár úr vezetésével.

Az odaúttal szerencsére nem volt semmi gond: sikeresen megérkeztünk éjjel 11 előtt a *Köln-Bonn* repülőtérre, és a tavalyi évvel ellentétben még a repülő is pontos volt (azaz nem késett hat és fél órát). A kijáratnál fogadtak minket a német diákok szüleikkel, majd mindenkit hazavittek.

Pénteken reggel az iskolában kezdtünk. Részt vettünk az első órán, ami az én esetemben matek volt. Miután megvolt az óra, az iskola udvarán gyülekeztünk, majd indultunk Bonnba a „távolsági villamossal” (olyan, mint egy villamos, csak kb. 40-50 km hosszú egy vonal). Az egykori nyugat-német fővárosban megnéztünk egy érdekes múzeumot Németország II. világháború utáni történetéről, majd részt vettünk egy városnézésen, és végül kaptunk egy bő másfél óra kimenőt, amelyet mindenki oly módon töltött el, ahogy akart. A bonni túra után német partnereink elvittek minket este *Brühl* egyik szórakozóhelyére, ahol mindenki nagyon jól érezte magát.

Szombaton az én partnerem szervezett egy biciklitúrát. Elvileg délből kezdtük volna, de csak fél három fele tudtunk elindulni, mert egy örült kiugrott a vonat elé, ezért késtünk egy órát. Utána, ahogy odaértünk a találkahelyhez, egy lánc egyből el is szakadt, amelyet *Dóczi* mester másfél óra alatt sikeresen megjavított. A túra a *Rajna* mentén volt egészen Kölnig. A táj és az időjárás egyaránt csodálatos volt. Miután bicikliztunk egy jót, odatekertünk a mi házukhoz, ahol volt barbecue-sütés. Miután jót ebédeltünk, beszálltunk a „távolsági villamosba”, és *Brühl*be mentünk. Ott a városban külváltunk a többiekkel: ők haza, én és a partnerem meg ott maradtunk még 11-ig, mert hívták az ismerősei egy összejövetelre.

Vasárnap délután háromig nem volt semmi különösen nagy program, de utána elmentünk Bonnba a *Telekom Bonn* kosárlabdacsapat egyik meccsére, amely hatalmas élmény volt mindenki számára. A meccs után az egyik német házában szerveztek a tiszteletünkre egy házibulit, amit szintén mindenki nagyon élvezett.

Hétfőn reggel *Brühl*ben kezdtünk egy kvízzel a városról. Miután ezzel végeztünk, körbevezettek minket az ottani iskolában. (Annyit tudok mondani, hogy sok mindenben különbözik az a sulis a magyaroktól.) Utána elmentünk ebé-

delni egy dönereshez (török étel, hasonlít a gyroszhoz), majd szabadprogram volt a városban. Öt órakor indultunk Kölnbe lézerharcozni.

Utána engem a család elvitt egy török étterembe Kölnbe, amelyhez hasonló éttermet még soha életemben nem láttam. A vacsora után sétáltunk még egyet a városban, meg megettünk egy fagyit. Kedden reggel ismét a suliban kezdtünk. Meglátogattuk az első három órát, számomra egy történelmet és egy dupla filozófiát. Suli után mentünk csak mi, magyarok Kölnbe. Ott volt egy városnézés idegenvezetéssel, majd kaptunk egy hosszabb kimenőt, hogy mindenki tudjon vásárolni, csodálkozni vagy esetleg csak szétnézni a környéken. Köln után a németek tartottak az iskolában nekünk egy búcsúestet, ahol volt minden földi jó. A hivatalos búcsúest után még a partnereink elvittek minket a Hütte nevezetű törzshelyükre, ahol szintén nagyon jól érezte magát mindenki, a hangulat is nagyon jó volt, hiszen akkor közvetítették a Bayern München – FC Porto Bajnokok Ligája mérkőzést, amely ki volt ott vetítve. Szerdán reggel megint a suliban kezdtünk, ahol részt vettünk az első órán. Utána indultunk rögtön a kalandparkba, ahol nagyjából három órát töltöttünk el. Baleset szerencsére nem történt, mindenki élvezte a magas fákon, köteleken stb. töltött időt. A programok után engem a család elvitt a BMW Cabrióval pizzázni. Ott kaptam egy nagyjából 50 centis pizzát, úgyhogy a felét fel tudtam vinni a repülőre is. A reptérre fél ötre oda kellett érni, mert 18.25-kor már indult a gép.

A legtöbben ott voltunk pontosan, majd becsekkoltunk, és kaptunk egy bő negyven perc kimenőt nézelődésre. A repülő nem késelt, senki csomagját nem küldték Kenyába Budapest helyett, úgyhogy tizenegy óra körül itt voltunk Szegeden.

Paragi Dominik 10. a

Mexikótól és Németországtól Szegedig

Az idei iskolaévben két cserediák is érkezett hozzánk, **Emilio Gonzalez** Mexikóból és **Smilla Todt** Németországból. Emilio a 10. a, Smilla a 9. b osztály közösségét erősítette. Az alábbiakban a velük készült interjú olvasható.

– *Miért Magyarországot választottad?*

Emilio: Neumann János miatt választottam. A bátyámtól hallottam róla, és azonnal megnéztem az interneten, hogy ki is ez az ember. Nagyon megtetszett. Főként azért, mert okos volt – feltalálta a számítógépet –, és szeretett bulizni is.

Smilla: A célom az volt, hogy minél messzebb jussak el Németországtól, és a legtovábbinak Magyarország bizonyult. Amúgy meg ijáskodtam egy ideig, és az edzőm félig magyar, félig német. Így kerültem egyszer Pest mellé Pomázra, ahol nagyon jó barátságokat kötöttem, és a magyar nyelv is nagyon megtetszett, mert ritkán hallom az embereket ezen a nyelven beszélni.

– *Voltak-e nehézségek a beilleszkedéssel kapcsolatban?*

Emilio: Egyáltalán nem volt. Mindenki teljesen befogadó volt.

Smilla: Szintén nem volt semmi probléma. Kíváncsiak voltak rám. Ők jöttek oda hozzám beszélgetni.

– *Melyek voltak a legnagyobb élményeid az itt töltött idő alatt (iskolán kívül is dolgok is lehetnek)?*

Emilio: Krakkóban a piarista találkozó nagy élmény volt, továbbá meghívtak Romániába egy esküvőre is, ami szintén klassz volt.

Smilla: A YFU-Campnek a programjai nagyon tetszettek. Voltam Ausztriában síelni, és az itt töltött karácsony is csodálatos volt.

– *Mi a véleményed a magyarokról?*

Emilio: Tetszett a magyar néptánc és a magyar zenék, de ha a személyiségeket nézzük, akkor mindenki nagyon kedves volt hozzám. A magyarok jó természetűek, és szeretnek bulizni.

Smilla: Sokkal nyitottabbak az emberek, mint mi. Szintén tetszett a néptánc és a magyar zene.

– *Mi a véleményed az iskoláról?*

Emilio: Itt tisztelni tudom a tanárokat. Többet lehet velük beszélgetni, nyitottak minden témára. Kifejezetten tetszettek a túrák és a kötelező programok.

Smilla: Németországban sokkal zárkózottabbak a tanárok. Ott semmi privát in-

formációt nem osztottak meg a diákokkal, de itt meglepődtem, mert pont az ellenkezője történt.

*Az interjút készítette:
Szatmári Keve
és Tóth-Horgosi
Gergely 10. a*

A labradortól a lézerig – A víztoronytól a Lánchídig

ANGOL-MAGYAR CSEREKAPCSOLAT

Minden március 12-én kezdődött. Nyolc diák és Nagy Mariann tanárnő útnak indult. Az utazásunk hosszú volt, mivel vonattal mentünk fel Budapestre (Ferihegyig) és onnan repülővel Brüsszelig, majd Manchesterbe. Hogy miért utaztunk Manchesterbe? Minden Nagy Mariann tanárnő többéves munkáján alapszik, ugyanis egy Manchester melletti kisváros (Colne) iskolájával kialakított testvériskolai kapcsolatunk adott lehetőséget nekünk, hogy kiutazzunk Angliába, ami az idén már harmadik alkalommal történhetett meg. Akik vállalták az utazást: Horváth Csongor és Rácz Barnabás 9. a, Kismarczy-Antalfy Regő és Rozgonyi Boglárka 9. b, Balogh Dénes és Józsa Levente 10. a, Vékony Vivien 10. b, valamint Urbán Balázs 10. c osztályos diákok.

Manchesterbe érkezésünk után a repülőtéren várt minket a testvériskolánk egyik kapcsolattartó tanára. Ő vitt el minket autóval Colne-ba, az iskolába, ahol először találkozhattunk a cserepartnerünkkel és a családjával. Egy kis ismerkedés után (mivel már késő este volt) szétváltak útjaink, és mindenki elindult az ideiglenes otthonába. Ettől a perctől kezdve magunknak kellett megbirkóznunk a megértéssel/önmagunk megértésével és a beköltözéssel. Már ekkor észrevehettünk egyre furcsább dolgokat, érdekességeket (pl. baloldali közlekedés). De az én esetemben itt nem ért véget a sor, mert amikor megérkeztünk a cserecsaládom házához, nagy meglepetés ért (szó szerint), amikor egy labrador kutya fogadott. (Megsúgom, nem szeretem, ha a kutyát bent tartják a házban.) Ez nem keserített el, csak az, amikor reggel ő keltett fel egy nyálas puszival az arcomon... A felkeltés után elindultunk az iskolába. Ott döbbenünk le csak igazán, mivel az ottani oktatás semmi a miénkhöz képest. A többi napot mindenki a saját családjával töltötte. Viszont többen többször is találkoztunk a pár nap alatt, például elmentünk étterembe, bowlingozni, sétálni. A hétvégén mindkét nap Manchesterben voltam. Vasárnap az egész csapat elment egy lézerharcra. Hétfőn pedig megint várt minket az iskola. Kedden reggel egy nagy búcsúzkodás után elindultunk a repülőtérré. Egy egész nap állt előttünk, így mindenki mesélhetett az élményeiről a hazafelé úton. Közös tapasztalataink alapján kiderült, hogy mindenki harcolt az angol étkezési szokások ellen (itt a mennyiségre gondolunk, és nem a minőségre), viszont erre előre fel voltunk készítve, még mielőtt megtapasztalhattuk volna. Illetve az is meglepett minket, hogy sokan nem is ismerik Magyarországot. Mindezek ellenére összegezve mindenki jól érezte magát, mindenki jó családot kapott. Ez az öt nap talán kevés is volt, ott is maradtunk volna még egy hetet, mivel felejthetetlen élmény volt, és többet is megtudhattunk volna a kultúrájukról, szokásaikról, környezetükről.

Szerintem ez az utazás mindenki nyelvtudásának a fejlesztéséhez is hozzájárult. Hazafelé sokat beszélgettünk arról, hogy mi mit fogunk nekik nyújtani, és lesz-e elég időnk bemutatni Szegedet, a kultúránkat. Már alig vártuk, hogy újra találkozhassunk velük áprilisban...

Vékony Vivien 10. b

Egy hónap elteltével a csereprogram angliai felén volt a sor, hogy új kultúrát ismerhessen meg.

Április 21-én, csütörtökön Nagy Mariann tanárnő elindult vonattal, hogy eljuttassa az angolokat Ferihegyről Szegedre. Miután ez sikerült, mindenki boldogan fogadta őket, akkor is, ha az estébe egészen belenyúlóan kellett várakozni az állomáson.

Az előre megszervezett programokat teljes egészében sikerült véghezvinni, hisz a csapatunk és tanáraink munkája kifogástalan volt. Ezek a programok időrendbe szedve a következők voltak: pénteken, a velünk boldogan vagy néha nem olyan boldogan töltött tanítási órák után, melyek egy része angolul folyt, Czeglédi Zsolt tanár úrnak köszönhetően elindultunk várost nézni. Utunk az Öreg Hölgy víztoronytól a Dugonics téren keresztül egészen a Tisza-partig tartott, és hogy ne mulasszunk el semmit, közben, az angol cserediákokkal közösen, egy feladatlapot kellett kitöltenünk. A városnézés végén jól megérdemelt fagyit várt a csapatokat, ez után pedig mindenki ment a maga dolgára, haza, esetleg étterembe vagy filmet nézni. Szombaton délelőtt bevásárlókörútra mentünk, amelyet minden bizonnyal mindenki élvezett, délután pedig a szegedi vadasparkot látogattuk meg. Itt mindenki maradandó élményeket gyűjtött, hisz megtekinthettük a sok pingvint, vagy hogy mekkora egy óriáscsótány. Késő délután ért véget a kalandunk, amikor megint szétváltunk. Én vacsorázni vittem a cserediákomat; voltak, akik kisebb társaságokra bomolva folytatták a napot, de akárhogy is történt, mindenki meg volt elégedve az aznapi programmal. Vasárnap mi, gyerekek szerveztünk egy összejövetelt. Rácz Barnabás 9. a meghívta a csapatot a házukba, természetesen a szülei segítségével, s itt tölthettük a délutánt, játszhattunk (csocsó, asztalitenisz), beszélgethettünk, és kipróbálhattuk a jakuzzit is. Megérte a fáradozást, hisz mindenki rendkívül jól érezte magát. Az angolok egy részének sikerült annyira rákapni a jakuzzizás ízére, hogy az iskolába indulás előtt tíz perccel kellett kirángatni őket a pezsgőfürdőből.

Ez után a tradicionális, évente megrendezett búcsúbuli következett, Nagy Mariann tanárnő szervezésében, mely ugyanakkora sikerben részesült, mint az előző összejövetel. Itt a magyar szülők megint megmutathatták összetartásukat és felkészültségüket, hisz amint beléptünk az iskola aulájába, étellel megrakott asztalok fogadtak minket. Ezen asztalok megcsupaszítása után megmutattuk vendégeinknek az igazi magyar focit, kosarat, valamint hogy milyen jó is a játszótér. A buli levezető szakaszán a röplabda, valamint a beszélgetés volt a központban, ezeket mindkét csapat élvezte.

Hétfőn, az utolsó napon, amikor itt voltak a partnereink, felvittük őket Budapestre, a Városba. Itt Czeglédi Zsolt tanár úr volt segítségünkre mint idegenvezető. Végigmentünk nevezetességeinken, mint a budavári Mátyás-templom (melynek tornyába is felmehettünk, köszönet ezért egykori igazgatónk, Pető Gábornak), a Parlament, a Lánchíd, valamint a kihagyhatatlan budapesti Piarista Gimnázium. Napközben egy, az angolok által is kedvelt gyorséttermet választottunk, hogy táplálékhoz jussunk. Itt már lehetett érezni bennünk, valamint a partnereinkben is, hogy mindenki ellövi utolsó poénjait, hisz nemsokára újra el kell egymástól válnunk. Az út a Ferihegyi reptérig zajosan telt, amit meg lehet érteni, hisz összeszokott kis csapat jött össze még ezen rendkívül rövid idő alatt is. A könnyes búcsú megvolt, mindenki egymás nyakába borulva, szomorúan sírt, hogy szétszakítanak minket. Számomra nagy élvezet volt a program, hisz sikerült új, jó embereket megismerni.

Végül hadd mondjak köszönetet Nagy Mariann tanárnőnek, valamint Czeglédi Zsolt tanár úrnak a megszervezett programokért és a sok szórakozásért!

Kismarczy-Antalfy Regő 9. b

KÁPRÁZATOS SIKEREKKEL ZÁRULT A TESTVÁROSOK KÓRUSFESZTIVÁLJA ANGLIÁBAN

Virágom!

Angliába visszük a szilaj moldvai énekeket és a véget nem érő táncházak hangulatát – ezt választotta mottójául a Népzenei Kamaraműhely március 18-24. közötti turnéján. Tavaly áprilisban iskolánk meghívására vendégeskedett Szegeden testvérvárosunkból, Cambridge-ből a St. Catharine's College Girls' Choir kórus, akik Budapesten, Kecskeméten s végül Szegeden nagy sikerű koncerteket adtak. Ennek folytatásaként az idén a Népzenei Kamaraműhely utazott Cambridge-be. Egyedi zenei élménynek számító koncerteket adtak az elyi katedrálisban, az Oxford Oriel kápolnában, a cambridge-i Wolfson College-ben, majd gálakoncertet tartottak a londoni St. James Paddington templomban. Nagy megtiszteltetésben volt részük, miután a Wolfson College-i koncertjükön Gerri Bird képviselő asszony, Cambridge polgármestere is megtisztelte jelenlétével a szegedi együttest. Vele májusban, a Szeged napi protokollrendezvényeken is találkozhattak.

ját hangszerelésű változatait is megjelentettük. A St. Catharine's College leánykórusával előadott közös műsorrészek alkalmával Seiber Mátyás műveit, óangol népdalfeldolgozást, moldvai magyar énekeket adtunk elő. A turné címe (Virágom!) egyrészt a magyar népzene markáns jelenlétére, másrészt a testvérvárosok értékmegőrző együttműködésére utal. A koncertek mellől természetesen nem hiányozhatott a táncház sem, amelyet az angol fiatalok már nagyon vártak.

Jó volt találkozni testvérkórusunkkal! Cambridge és Szeged testvérvárosi kapcsolatának 28. évében végre sikerült kiutaznia egy magyar értékeket őrző fiatal zenei műhelynek a testvérvárosunkba! Cambridge-ben Julia Seiber-Boyd vezetésével és Edward Wickham karnagy szervezői csapatának jóvoltából nagy volt a készülődés, állandó kapcsolatot fenntartva Szegeden Fábri-Ivánovics Tünde aranygyűrűs népdalénekesünkkel. Ezt a páratlan összefogást hat szervezet – három angol és három magyar – támogatta, név szerint: a St. Catharine's College, a Cambridge Szeged Society és a The Mátyás Seiber Trust Cambridge-ből, a Dugonics Andrásház Piarista Gimnázium és a Mester Tanoda Alapítvány Szegedről, valamint a Balassi Intézet Londoni Magyar Kulturális Központ.

Fábri-Ivánovics Tünde tanárnő

Egyházzenei koncert az elyi katedrálisban – fotó: Simon Boyd

A Virágom! turné minden egyes napján koncertet adtunk, így több műsorral készültünk. Önálló koncertjeinken elsősorban a frissen megjelent Hegyek-völgyek között című lemezünkről válogattunk, de a helyszínekhez és a közönséghez igazodva magyar historikus énekek, Balassi-versek és egyházi népdalok sa-

Hosszú távú együttműködést tervez
Papp Attila igazgató és Edward Wickham
zenei igazgató, karnagy
fotó: Korcsmáros Réka

Gálakoncert a londoni St. James
Paddington templomban
fotó: Simon Boyd

Dsida Jenő: Leselkedő magány

Nem könnyű idegzetű emberek kötete ez, hanem azoké, akik el tudják vonatkoztatni a leírtat a valóstól, akik látják benne a mást, a szépet, az igazat; akik értik, amit Dsida mondani és tudatni akar. Mint a címe is közli, a mű legtöbbször a magányról szól. Néha már fájdalmasan éreztet magányt, halált, teljes egyedüllétet. A költő Istenben való hite is jó pár versében megnyilvánul. De sokat olvasva e művet, rájön az ember, hogy nem feltétlen csak a szerinte egészen elrontott éle-

tét szeretné közölni az olvasóval, hanem a világképét is tükrözi számunkra. Ami általában elrontott, megalázott, csak halált és sínylődést ad – emellett gyönyörű. A szerelmet úgy írja le, mintha az neki valami mellékes dolog lenne, de neki ettől szép az a világ, amely tönkrement. Ő próbálna szebbé tenni, viszont nem figyelnek rá:

*Jéghideg ablaküvegre szorítom
homlokomat. Kibámulok.
Ha kiáltanék, se hallana senki.*

Rengeteg kérdést, szinte kérdések hegyét teszi fel, amelyekre ő se, mi se tudjuk a választ. Csak felteszi megválaszolatlanul hagyva, hogy emésszük, és lássuk: a világ nem az, aminek látjuk...

*Miért faljuk fel egymást
akkor is, ha nem vagyunk éhesek
s miért pattan fel góggal gerincünk,
ha végigütnek rajta?*

Óvári Kata 9. c

Wass Albert: Kard és kasza

Eolvasásra ajánlom Wass Albert *Kard és kasza* című kétkötetes regényét. Ajánlom azoknak, akiket érdekel a magyar történelem, szeretik a fordulatos, izgalmas könyveket. Wass Albert tulajdonképpen a családja történetét mutatja be a honfoglalástól a második világháború végéig. A történetekben megelevenednek a magyar történelem ismert alakjai (királyok) és Wass Albert felmerő, akikre jellemző a bátorság, harciasság, az igazsághoz és a nemzethez való ragaszkodás. Sok csatajelenet és vadászat részletes leírása és az adott történetek főszereplőinek jellemábrázolása teszi izgalmassá és érdekfeszítővé ezt a regényt. Aki szereti a romantikát, azt is talál benne. Az első kötet a honfoglalástól az első világháborúig terjedő időszakot öleli fel, a második rész pedig az első és második világháborúban és a közte eltelt időszakban játszódik. Földrajzilag a történet egy pontra fókuszál, ez pedig Erdélyben a *Mezőség*, ahol a Wass család kö-

zel ezer évig élt. Akit érdekel az erdélyi magyarság sorsa, és egy erdélyi magyar gróf szemén keresztül szeretné látni a magyar történelmet, az feltétlenül olvassa el ezt a könyvet! Ma is helytállóak Wass Albert megállapításai, a könyvből vett idézetek:

„Hont foglalni alkalmas a kard, s annak védelmezésében hasznos. Megtartani a hont azonban csak kaszával lehet. Kaszával, ekével, izzadságos, becsületes munkával. Hont veszejt, ki másra bízza a munkát.”

„Kétféle ember van ezen a világon, (...) egyik karddal farag világot magának, a másik ekével. De a karddal faragott világot egy másik kard ledöntheti, s újjá faraghatja nagyon is gyorsan. Maradandót csupán az eke farag.”

Bernát Levente 9. c

A küldetés

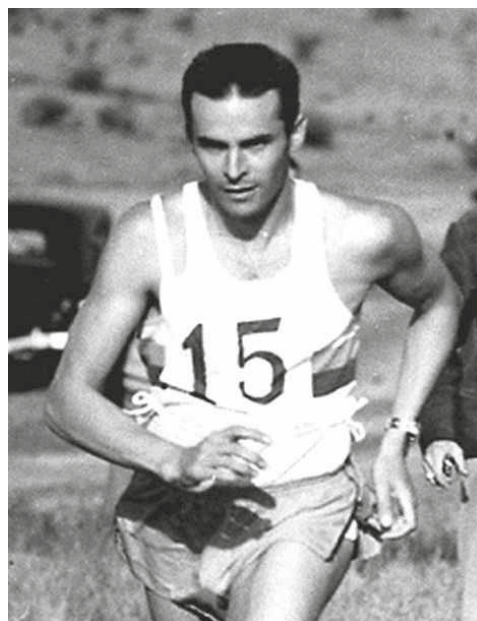
Meg kell mondjam, hogy engem általában untatnak az ilyen dokumentarista portréfilmek, de most, hogy megnéztem a filmet, érdekes dolgokon kezdtem el gondolkodni.

Megismerhettem egy kissé elvontan gondolkodó, igazságra törekvő embert. Szerintem ha *Balczó András* a jelenkorban nőne fel, akkor ugyanilyen világszemlélete lenne, legfeljebb jobban hallatná a hangját. A filmben megjelent a kommunizmust elszenvetettek elnyomása, majd a segélykiáltás halk hangja. Láthattam, hogyan áll talpra, milyen elszánt az öttusa iránt. Miután felismeri, hogy a dolgokon nem tud változtatni, és az igazságtalanságok megmaradnak, tehetetlenségében először a munkába, utána magába menekül, végül pedig családot alapít. Ez a film a szocializmust is valóságghűen jellemzi, hiszen megmutatja, hogy hogyan fojtja

meg az embereket az állandó elnyomás. És ez az elnyomás a film készítéséig tart.

Szó volt róla, hogy kimegy Kanadába edzőnek... ő mégis maradt. Ezt kétféleképpen is lehet értelmezni: egyrészt (ami a filmben is elhangzott) hű marad az országához, szurkolóihoz, másrészt pedig beletörődik az elnyomásba. Melyik a jobb döntés? Nehéz mondani bármit is, sokan vergődtek akkoriban ennek a gondolatnak a hálójában. Ő szerintem a sporthoz és önmagához szeretett volna hű lenni az itthon maradásával. Felmerült bennem egy igen érdekes, nehéz kérdés is: vajon a küldetés maga a továbbélésre való törekvés?

Antal Tibor Kende 12. b

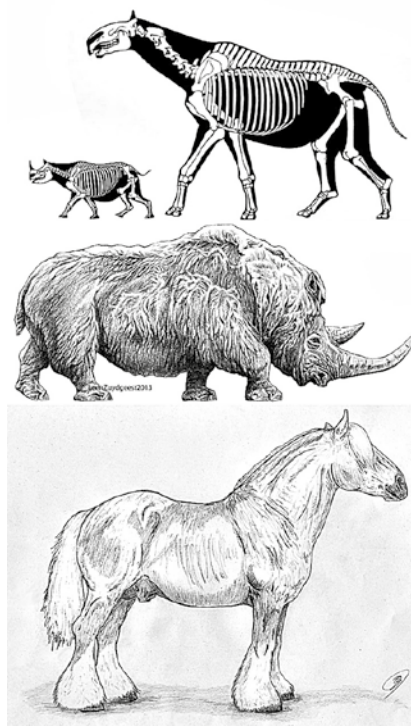
Páratlan sikertől páratlan hanyatlásig

Összesen öt fehér rinocérosz érte meg 2015-öt – írja az egyik internetes hírportál. Az állítás pontatlan, és ebben a formájában nem igaz, de jó beugró lehet ahhoz, hogy az emlősök egyik közismert, de valójában alig-alig ismert csoportjával ismerkedjünk meg: a páratlanujjú patásokkal.

Az általános iskolai biológiaórákról mindenkinél ismerősen cseng a *páratlanujjú* és *párosujjú patások* fogalma. Arra már kevésbé könnyű visszaemlékezni, hogy tulajdonképpen kik is ők. Nyilvánvaló, hogy a két csoport rokonságban van egymással, és közös jellemzőjük – miként azt nevük is mutatja –, hogy patával (*ungula*) rendelkeznek: ez a jellegzetes szaruképződmény megfeleltethető a mi körmünknek, illetve más emlősök (pl. a kutya- és macskafélék) karmának. A pata tulajdonképpen olyan „köröm”, amely vastagon körülövi a lábujjakat. A legősibb patásoknak – melyek mérete alig érte el egy közepes méretű kutyáét – még rendszeren öt ujjuk volt, mindegyik végén egy-egy kis pata. Az evolúció folyamán megjelenő egyre specializáltabb patások mind szélesebb, vastagabb és erősebb patákat növesztettek lábujjaik köré. Ezek aztán olyannyira hatékonyak bizonyultak – pl. az ujjpercek védelmére, a testsúly biztonságos megtartására és a ragadozók elől való gyors menekülésre –, hogy feleslegessé tették az öt ujjat: többet ér egy masszív pata, mint a sok lábujj! A fenti elv szerint a patások el is kezdték csökkenteni lábujjaik számát, még hozzá kétféle módon. Egyik csoportjukban a harmadik és negyedik lábujjak váltak dominánssá – amelyek megfelelnek a mi középső és gyűrűsujjunknak –, vagyis ezek hordozzák a test súlyát, ezek köré nőtt pata. Ezt az evolúciós irányvonalat párosujjú patásoknak nevezzük, hisz páros számú – végtagonként kettő – lábujjon járnak. A szükségtelen lábujjak elcsökevényesedtek, azonban nem teljesen, hanem ún. *fattyúcsülkők* formájában láthatók a végtagokon, de a talajjal nem érintkeznek, funkciójuk nincs. A párosujjú patások közé tartoznak a disznók, vízilovak, tevék, szarvasok, marhák, juhok, kecskék, bivalyok, bölények és rokonaik, illetve a zsiráffélék, akik a párosujjúságot tökélyre fejlesztették: fattyúcsülkeik teljesen visszafejlődtek.

A patás emlősök másik fő evolúciós irányvonalán egyedül a harmadik lábujjra –

amely megfelel a mi középső ujjunknak – nehezedik az állat súlya, így ezt növi körül vastag és erős szaruréteg. Ez jellemzi a ma élő páratlanujjú patásokat, amelyek ma már sokkal kevésbé változatosak, mint párosujjú társaik. Mindössze három csoport tartozik ide: a *tapírok*, az *orrszarvúk* és a *lovak*. Ki gondolná, hogy a legnehezebb állatnak tartott ló és az otromba orrszarvú tulajdonképpen unokatestvérek?

Páratlanujjú patások. Fent: a valaha élt legnagyobb szárazföldi emlős, a *Paraceratherium* nevű orrszarvúfaj és a mellette eltörpülő, ma is élő *szélesszájú orrszarvú* csontváza; középen: a jégkorszaki *gyapjas orrszarvú*; alul: a masszív testalkatú *jütlandi igasló*

Ahogy a párosujjúak között a zsiráfok fejlesztették ki a tökéletes párosujjúságot, úgy a páratlanujjú patások között a lovak jutottak el a teljes egyujjúságra, a *monodaktíliáig*. A lovak tulajdonképpen középső ujjuk hegyén járnak, és ezt az extrém mozgásformát rendkívül fejlett, erős, széles patáiknak köszönhetik. A lovakhoz képest az orrszarvúk csak ezüstérmesek, mert nekik még három lábujjuk van meg – amelyek megfelelnek a mi mutató-, középső és gyűrűsujjunknak –, mindegyiken egy-egy patával, de a középső pata kétségkívül nagyobb és vastagabb a másik kettőnél.

Az *orrszarvúk* hajdan – úgy 50–20 millió éve, a földtörténeti újidő *oligocén* és *miocén* korában – hihetetlen változatosságban népesítették be a Föld füves pusztáit és erdősegeit. Ekkor még a mai Magyarországon területén is bókászta orrszarvúk, amit az *Ipolytarnóc* környéki kőzetekben megmaradt lábnyomaik kiválóan bizonyítanak. A valaha élt legnagyobb szárazföldi emlős, az oszloplábakon járó, 8 méter magas, 10 méter hosszú, 15–20 tonna súlyú *Paraceratherium* is az orrszarvúfélék családjába tartozott, habár a fején nem viselt túlköt. A jégkorszaki Európa gyapjas orrszarvúinak testét vastag szőrbunda borította, fejükön pedig másfél méteres, félelmetes túlköt hordtak. Az orrszarvúk távolabbi rokoni a *brontotériumok*, melyek beszédes neve – „mennydörgő vadak” – kiválóan utal megjelenésükre: emlékeztettek az orrszarvúakra, de méretükben inkább az elefántokhoz voltak hasonlíthatók, és a fejük orr-részén lévő méretes szarv még ketté is ágazott.

A páratlanujjú patások oligocén és miocén kori nagy felívelését a *pliocén*-ben végzetes hanyatlás követte. A brontotériumok utód nélkül haltak ki, a tapírok és orrszarvúk pedig csak dicső őseik hírmondójául maradtak itt. Mára mindössze öt orrszarvúfaj él Afrikában és Délkelet-Ázsiában. A *szélesszájú* vagy *fehér orrszarvú* a legnagyobb termetű közülük, melynek a Közép-Afrikában élő északi alfaja valóban végveszélyben van, mára mindössze öt példánya maradt fenn. Azonban a déli alfaj, amely a dél-afrikai szavannák lakója, stabil, többeszes létszámú populációval rendelkezik. Így tehát nem igaz, hogy fehér orrszarvúból már csak öt él. A *fehér rinocérosz* északi alfajának öt példányát érte meg 2015-öt – így már igaz lenne a bevezetőben olvasott állítás. Az afrikai orrszarvúk másik faja, a kisebb termetű *keskenyszájú* – vagy tévesen fekete – *orrszarvú* sokkal veszélyeztetettebb, mint szélesszájú rokona.

Érdekes módon a földtörténet folyamán a lovak sohasem tettek szert akkora jelentőségre, mint az orrszarvúk – habár a zebrák kétségkívül sikeresnek mondhatók –, mára az embernek köszönhetően mégis ők váltak a páratlanujjú patások kétségkívül legsikeresebb csoportjává: a *házi ló* páratlanul változatos fajtát a világ minden részén megtalálhatók.

Szabó Gábor SchP
kalazantíner

Számítógépes játékok a túlsó partról nézve

OLVASÓI LEVÉL ELEKES PÉTER CIKKÉRE

Volt, aki fellélegzett, hogy végre az iskolai újságban is megjelenhet egy pozitív megközelítésű cikk a számítógépes játékokról. Volt, aki felháborodott, hogy ezen a témán nincs mit szépíteni, és hogy egy iskolai újság nem tehet ekkora engedményeket. Végül volt olyan is, aki csak legyintett, hogy aki játék közben meghatódik, az a kockulás végső stádiumában van, kár vele foglalkozni.

Részemről – magyartanárként – először az tűnt fel, hogy nyelviileg milyen jól megírt cikkről van szó. Aztán hogy van itt egy diák, aki rászánta az idejét, hogy ami neki fontos, arról készítsen nekünk egy alapos beszámolót. Mindeztől őszinte elismerésem! Úgy gondoltam, ez a cikk megéri a fáradságot, hogy jelen válasszommal olvasói levél szülessen róla. Mindezt persze nem egyedül készítettem, hanem megkérdeztem számos diákot (elsősorban nyolcadikos osztályomat), akikkel Péter cikkéből kiindulva sokkal őszintébben lehetett beszélgetni a gépezés nagy témájáról.

Jelen soraim bevezetőjében próbáltam érzékeltetni, hogy milyen nehéz erről a témáról előítélet nélkül írni. Leginkább ugyanis a gépezés az az időtöltés, ami miatt sok diák és szülő nap mint nap egymásnak feszülnek: érzelmi alapon kizárólagos és szélsőséges álláspontokat képviselnek, aztán ott is maradnak. Holott a diákok nagy része talán nem is annyira elkötelezett a számítógépes játékok mellett, mint ahogy a szülők vagy éppen Péter gondolja. Azzal kapcsolatban például sok diákban volt fenntartás, hogy a számítógépes játékokat szabad-e „e-sportnak” nevezni. Nos, nem tudom, van-e olyan, aki a mellékelt kép alapján a sportolásra asszociál...? Persze

felhozható példaként a sakk, amely átvitt értelemben az agyat „tornáztatja”, még világbajnokságot is rendeznek belőle, mégsem nevezhető igazi sportnak, hiszen a játékosok végigülik a mérkőzést. *Léko Péter*ről például konkrétan tudom, hogy a sakk mellett aktívan focizik. Attól tehát, hogy valakinek a gépezés a hobbi, még nem válik egyből sportolóvá.

Azt hiszem, a probléma lényegét világítja meg az 1999-es *Mátrix* című film egyik jelenete, amikor a rendszergazda letölti *Trinity* „agyába” a *Bell 212-es* helikopter vezetési útmutatóját. Óriási jelenet! Ez mindannyiunk álma, hogy egyszer így tudjunk tanulni. Csakhogy ez egy film, amely kissé túlhangsúlyozza az agy jelentőségét.

Ezzel szemben a való élet azt igazolja, hogy amit jól megtanultunk, azt nemcsak az agyunkból hívjuk elő, hanem benne van a kezünkben, lábunkban, egész testünkben is. Emlékszem, amikor az elsősegélyvizsgára készültem, a betegvizsgálat lépéseit mozdulatról mozdulatra eljátszottam, és nem csak papír alapján memorizáltam, hogy vészhelyzet esetén valóban képes legyek helyesen cselekedni.

Ahogy elnézem ezeket a gépező srácokat, nem tudom rájuk azt mondani, hogy ők dolgoznak. Lehet, hogy dolgoznak azért, hogy sikeresebb legyen a csapatuk, hogy fejlődjön a karakterük, mégis olyan... fölőseges az egész. Hiszen egy játékos csak annyit hozhat létre, amennyit a programozó megírt, és amennyit

a szerver lehetővé tesz. Nem történik előrehaladás a tervező elgondolásához képest, csak ismétlés. Ez egy színes, de zárt rendszer. Nincs benne az a szabadság, amitől művészetnek lehetne nevezni.

Összességében tehát az a véleményem – bár ezzel nem akarok abszolút igazságot megfogalmazni –, hogy a számítógépes játékokban feláldozott időnek, erőfeszítésnek az eredménye nem válik igazán a játékos részévé, hanem benne marad a játékban. Jobb lesz a reflexe a játékban, egyre jobb döntéseket fog hozni a játékban, lesznek kapcsolatai a játékban: egyszóval fejlődésen megy keresztül *a játékban*.

Megfigyeltem, hogy akik kezdenek ráfüggeni (témánknál maradvá) a számítógépes játékokra, azok nem szokták bevallani, hogy mit szeretnek benne igazán, mert azt... szégyellik. Szégyellik, hogy a játék sikerélménye „vigaszt” jelent a tanulmányi kudarcokra. Olyan „figyelmet” kapnak az online szurkolóktól, amelyet emberi kapcsolataikból hiányolnak. Ha ezekről is tudnánk őszintén beszélni, lehetne egy nagy lépést tenni a szabadság felé. De erről a legtöbb esetben nincs szó, mert meggyőzőnek minket arról, hogy fejlődnek a reflexeik. Vagy arról – ez a kedvencem –, hogy játék közben fejlődik az angoltudásuk. De

csak jöjjön egy angol cserediák! Mindjárt kiderül, mire volt elég az a sok „tanulás”.

Úgy tudom, a kábítószeres prevencióban egyre inkább felhagynak azzal a gyakorlattal, hogy kijön az iskolába a rendőr néni, elsorolja a kábítószerek negatív hatásait, és reméljük, hogy ettől kezdve nem fognak drogozni a fiatalok, mert fel lettek világosítva. A gépezésnél ugyanígy nagyon könnyű felsorolni a

negatív hatásokat (tengernyi idő, családi veszekedések, szem romlása stb.). Mégsem veszik komolyan ezeket, és játszanak tovább: „Kit érdekel...? Kit érdekel az egészség, az idő, a tanulás, a jövő?” Látok ebben az egészben egy adag nihilizmust: „Ez sem számít, semmi sem számít.” Vajon mikor fog eljönni az a világos pillanat, amikor az illetőben tudatosul: mégiscsak van valami feladatom az életben, amit a többi emberért nekem kell megtennem! És ez nemcsak annyi, hogy valakinek megmutatom a buszmegállót, hanem ami részemről is igényel tudást, elköteleződést. Ezt az utat hívják hivatásnak. És mikor ezt valaki megtalálja, és elkezd érte tenni, lelkesedni, már nem marad ideje arra, hogy annyit függjön.

Végezetül egy nagyon jó kis tanmese. A tanár mutat a diákjainak egy üres befőttes üveget. Telepakolja kövekkel, aztán megkérdezi a diákokat, hogy fér-e még az üvegbe kö? Nemleges válaszuk hallatán elővesz apróbb szemű köveket, aztán homokot, végül egy pohár vizet, és kiderül, hogy ezek mind-mind beleférnek az üvegbe. Majd a végén felteszi a kérdést: „Mi ebből a tanulság?” Sok válasz érkezik, de az igazán helyes válasz így hangzik: „Kérem szépen, a nagyobb kövekkel kell kezdeni.” A nagyobb kövek azok, amelyek irányt mutatnak, amelyekre lehet támaszkodni. A kövek mellett úgysí marad még hely a homoknak, de nem ezzel kell kezdeni.

Keserű György SchP

Karibi körutazás (2.)

Grenada után St. Vincent következett, innen az irányunk már északi volt. Számomra az egyik legkontrasztosabb élményt adó egykori brit gyarmati város Kingstown volt St. Vincenten.

Az előző szigetek városaival ellentétben sajnos nagyobb nyomorúságot és szegénységet láttunk. A város utcáin Dénes, Gáspár és jómagam – a trió tagjai – néma csöndben, libasorban haladtunk, és szivacsoként szívtuk be az emberek arcán látható érzelmeket. Kisvártatva még egy gyermek is odarohant, és pénzt kért tőlünk. Minden bátorságunkat összeszedtük, és még kijebb haladtunk a peremvárosi rész felé, ahol is az utcákon bőr-színünk alapján mi számítottunk feketéknek. Ahogyan a piacon keresztül haladva a biztonságot jelentő hajó irányába haladtunk, felpillantottunk az ég felé, csodálatos természeti látvány fogadott minket, és akkor éreztem: talán én vagyok a „szegény”. St. Vincent szigetétől szerettem a legjobban búcsúzni. Az indulás előtti pillanatokban siettem a hajó ötödik emeletére, és némán figyeltem mindaddig, amíg el nem tűnt a szemem elől a város.

Barbados újabb utascserével járt, 800-900 közötti létszámváltozás volt általában várható. Az utasok 99 %-a német anyanyelvű volt.

Barbados szigetén volt a kedvenc tengerpartunk, amelyet mintegy fél órás sétával el is érhattunk. A tengerparton nagy számban jelen voltak hajónk legénységi tagjai, hiszen ide megérte még külön kilógni is. A tengerben a lebegés állapotát megtapasztalva gyűjtöttunk rá filozófiai eszmecserékre, és az élet nagy kérdéseit és tapasztalatait megbeszélve kis úszással vezet-tük le gondolataink sokaságát.

Barbados után jött a híres *A Karib-tenger kalózái* című filmsorozat forgatásának helyszíne, St. Lucia szigete. A terminálokban és a duty-free shopokban a legtermészetesebb kellékek és ruhaféleségek között megtalálhatók voltak a kalózmotívumokkal díszített pólók, sapkák, nadrágok, éppen csak a falábat nem találtuk. Barbados után a második legkedveltebb tengerpartunk St. Lucián volt. Előszeretettel élveztük, ahogy a sárga jelzés erő-ségének megfelelően az akár többméteres hullámok dobáltak minket. Na, kérem, ez volt ám az igazi hullámvadászt!

Lassan közeledünk a körutazásunk végéhez. Itt három szigetet és azok fővárosát említeném meg egyszerre, Dominikát, Guadeloupe-ot és Antiguát. Mindegyikről röviden, egy-egy mondatot írnék. Dominika (hivatalos nevén Dominikai Közösség) nem összetévesztendő a Dominikai Köztársasággal, figyelem, talán mentőkérdés is lehet a földrajzórán! Latinul a neve vasárnapot jelent. Guadeloupe jelenleg is francia külbirtok. Francia és japán autókban francia rendszámotábla alatt fekete lakosok ülnek, és (az autónál maradva) az üzemanyagukat euróval fizetik.

Az utolsó szigetünk Antigua volt. Itt kiemelném és a fantáziára hagynám annak az elképzelését, amikor a mienkkel együtt őt óriás hajó megszállja a különösen szép szigetet, és mintegy

húszezer turista torlódik a városban, akár egy nagyvárosi kaotikus forgalmi dugóban.

Antigua után ismét seaday nyugati irányba, és megérkeztünk kiindulási állomásunkra, La Romana városába (Dominikai Köztársaság).

A szigetekről természetesen sokkal hosszabban lehetett volna írni. A céloom mégis az volt, hogy személyes élményekkel tarkítva bemutassam ezt a csodálatos, két hétig tartó körutazást.

A szigetvilágot hétszer jártuk körbe az *Aida Luna* tengerjáróval, sajnos, nem mindig tudtuk elhagyni a hajót a munkánk miatt, de erről a cikk második felében essék szó.

EGY NAPUNK A HAJÓN

Ismét új nap virradt, ha nem is szép napsütésre, de a kikötés következményeként a motor egyenletesen felpörögő hangjára ébredtem. Gondoltam reggeli kábulatomban, ez jobb, mint egy ébresztőóra, a hajómotor óriási szívként zakatol, mintha célba érése előtt pár méterrel még jelezne a hosszú út fáradsalmait.

Irány a crew mess (személyzeti étkező), még elérjük a reggelit! A legénységi étkezdében még terülj-terülj asztalkával találkozunk, kedvünkre válogathatunk a bőséges reggeli kínálatból. Természetesen a virsli és a hagymás tojásos rántotta nem maradhat el, kíséretében azzal a finom narancslével. A kedvenc péksüteményeim közé tartozott az a mini puffancs, amelyet hajnalban sütnék a hajó pékségében.

Miután elköltöttük reggelinket, siettünk vissza a kabinunkba, ahol vártuk a Pax Drill gyakorlat jelzését, amely egy szimulált és előre megtervezett, a hajón bekövetkező problémát jelent. A gyakorlat célja, hogy az esetlegesen bekövetkező valós problémát a hajó legénysége minél gyorsabban és hatékonyabban meg tudja oldani, és ha kell, összehangolt munkával megkezdje az evakuálást és a mentést. A gyakorlat hangjelzéssel veszi kezdetét. Miután meghatározzák a szimulált probléma helyét a hajón, mentőmellényben és legénységi sapkában a lehető leggyorsabban el kell érjük a mentőcsapatunk számára kijelölt helyet.

Kis trióformációnk a Special Needs Team csapatához tartozott. Feladataink közé tartozott, hogy a hajó különböző részeiben meg tudjuk találni az esetlegesen bajba jutott embereket, és a megfelelő helyre kísérik őket a hajó menetirányának megfelelő bal vagy jobb oldalra a mentőcsónakokhoz.

Ezt a gyakorlatot a kapitányi hídról irányították tisztek segítségével. Majd eljött gyakorlatunk vége, és a kapitányunk a legénység tudtára adja: „End of the exquisite”. A Pax Drill gyakorlat izgalmas, mert a tisztek ad hoc jelleggel választják ki a csapatokból a legénységi tagokat a felvázolt probléma megoldására. Döbbenetes volt látni a gyakorlatok alkalmával a több mint hatszáz fős legénység mozgását és fegyelmezettségét – akár egy kis katonaság.

Ez után következett a próba a színházterem alatt található, nyolcadik emeleten lévő próbateremben (down under). A repertoárunkat bővítettük néhány jazz, latin stílusú számmal.

Kora délután jött is a fellépésünk. Ezen a napon ismét az *Ocean Barban* játszottunk, amely a későbbiekben a törzshelyünké vált. Triónk, akár a gépezetben egy csavar.

Hogy milyen a hajón az élet? Válaszom rövid és egyöntetű: ez egy igazi úszó hangyaboly.

Vacsora után felnézünk: „Srácok, ez a napunk is véget ért!”

(vége)

Szalkai Sándor tanár úr

Az alapozás itt kezdődik

EBBEN A CIKKBEN HÁROM TESTVÉR: GÁBOR TAMÁS (ÉRETTSÉGI: 2002), GÁBOR DÁVID (ÉRETTSÉGI: 2011) ÉS GÁBOR BENCE (ÉRETTSÉGI: 2013) FOG BESZÉLNI A PIÁRBAN ELTÖLTÖTT ÉVEKRŐL, ÉS ARRÓL, MILYEN SOKAT JELENTETT NEKIK A KÉSŐBIEKBEN, HOGY EBBE A GIMNÁZIUMBAN JÁRTAK.

A kezdet mindhármójuknak ugyanaz volt: a PIÁR, azonban a folytatás már különbözőzik.

Mindannyian sokra vitték: van közöttük hittanár, a PPKE Bölcsészettudományi Kar ókori nyelvek és kultúrák klasszika-filológia szakos hallgatója és az SZTE fizika szakos hallgatója.

– *Mi volt a legviccesebb élményed?*

Tamás: Amikor megtörtént, egyáltalán nem volt vicces, de most visszaemlékezve mosolyra fakaszt. Hetedik osztályos voltam, mikor angolórán az egyik osztálytársam – akivel hetesek voltunk – a tanár nő háta mögött hülyéskedett, de mégis én lettem kiküldve az óráról. Alapvetően jó magaviseletű gyerek voltam, így nagyon rosszul érintett az, hogy a folyosón kellett álldogálnom. Elkecseregettem, s szégyelltem, hogy most mindenki azt hiszi, valami rosszat tettem.

Ezekben a napokban látogatott el Szegedre a generális atya. A tartományfőnök és egy szegedi teológusprofesszor kíséretében éppen a Maros utcai épület felé tartottak. Látva ezt és az én elkecseregettségemet, Rácz tanár úr gyorsan behívott a fizikaterembe, hogy ne kerüljek szűgyenbe az illusztris vendégek előtt. Az atyák természetesen a fizikaterembe is betértek, ahol a generális atyának azt tolmácsolták, hogy én mint egy lelkes tanuló és a tanárom éppen egy érdekes fizikai példán dolgozunk. Szép befejezése lehetne e történetnek, ha azt mondhatnám, hogy ennek köszönhetően fizikus lettem... De nem így történt, ez a szép hivatás megmaradt a kisebbik öcsémnek.

Dávid: Ezt így nagyon nehéz megmondani, mert minden évben viccesebbnél viccesebb élmények voltak. Példának megemlíthetők az osztálykirándulásokon az éjszakai, villanyoltás utáni bekibálások. De talán a legviccesebb az volt, hogy nagyon sok aranyköpése volt a tanárainknak, és az osztályból én vállaltam azt a szerepet, hogy gyűjtöm ezeket. A Piár Futárból már biztos ismertek ilyeneket, és ezen felbuzdulva én is elkezdtem

gyűjteni, csak kevésbé a diákokét, inkább azt, hogy a tanárok mit mondanak, illetve a tanár-diák párbeszédet. Például Zsova tanár úrnál, ha nem csináltuk meg a házit, mindig elhangzott, hogy: „Minek jöttél, maradtál volna otthon nézni a tévét!”, és sokszor hallottuk azt is, hogy „Kilazancius mért nem egy kocsmát alapított?” Ezen mindig jót nevtünk, és diákként szembesültünk saját hibáinkkal.

Bence: Ehhez először egy kis bevezető... 7.-ben és 8.-ban tanultunk latint, Dékány tanár úr tanított minket. Az órai felszerelésen kívül igyekeztünk minden mást eltenni az asztalról. De ha valaki kint hagyta a ropiját az asztalon, akkor a tanár úr kért belőle – és kapott. Április elsején több fronton támadtunk. Először is beöltöztünk: a fürdőruha, a gázalarc, a borotvahab, a zoknival kitömött póló, a hózentrógeres nadrág alapfelszerelésnek számított. A latinóra előtti szünetben az összes padot kipakoltuk a folyosóra. Előző nap mindenkinek szoltunk, hogy aki csak tud, hozzon egy-egy csomag ropit. Dékány tanár urat tehát a következő látvány fogadta: a folyosón egy berendezett tanterem, 30 örült a padok mögött, fél kiló ropi az asztalon. A meglepetést jó szívvel fogadta a tanár úr, és a ropiból megvendégelt minket.

– *Szerinted miért jók a Piárban a tanárok?*

Tamás: Mindegyikük külön-külön egyéniség. Szerették a tárgyat, amit tanítottak, s szívvel-lélekkel foglalkoztak velünk. Minden tanáromról fel tudnék idézni szép emlékeket. Talán Sárközi Sándor atya hittanórái és magyarázóit jutnak eszembe a legtöbbször manapság is. Szenvedélyesen szerette az irodalmat, és ez mindig magával ragadott engem. Minden órán teljes odaadással tanított minket. Nagyon komolyan vett bennünket, a gondolatainkat, véleményünket. Nem lehetett nem odafigyelni az óráira. Amikor 11. osztály végén kiderült, hogy Mosonmagyaróvárra helyezik, az egész osztállyal együtt lázasan készültünk a búcsúztatására. Az utolsó óránk végén az ajándék átadásakor együtt szavaltuk el neki az egyik versrészletet, melyet ő tanított.

Dávid: Nagyon emberségesek voltak a tanárok, azt kedveltem bennük. Mindig odafigyeltek ránk, ha nem úgy alakult a tanulmány, ahogy szokott, tehát ha egy jó tanuló rosszul teljesített, vagy egy rossz tanuló még rosszabbul, akkor nemcsak beírták az egyszt, hanem szünetben megkérdezték, hogy mi újság otthon,

van-e esetleg valami gond, vagy kell-e segítség.

Bence: Azokat a tanárokat kedveltem, akik következetesek voltak, lehetett tudni, mire lehet számítani, mit várnak el, ugyanakkor az emberi oldaluk is megmutakozott. Azon túl, hogy értsen ahhoz, amit tanít, és át is tudja adni, fontosnak tartom, hogy emberileg is fel tudjak rá nézni.

– *Milyen diákcsinnyeket követtél el?*

Dávid: Az a helyzet, hogy ebben a kérdésben nem én vagyok a kompetens, sajnos úgynevezett „jó gyerek” voltam mindig is, és már általános iskolás koromban túllendültem azon, hogy ilyeneket kövessek el. De ha megpróbálok felidézni néhány dolgot, akkor eszembe jut, amikor a 12.-es teremben felpakoltuk a székeket a párkányba, vagy az az eset, amikor április elsején elforgattuk az osztálytermet, hátul, a fogasoknál volt a tanári asztal, és mindenki háttal ült a bejáratnak. A tanárok persze tudták, hogy április elseje van, értékelték a poént többnyire, és utána úgy tartották meg az órát. Ennek is voltak nehézségei, mert ha a tanár a táblára akart írni, akkor hátra kellett, hogy forduljunk, tehát nem volt ez egy praktikus ötlet, de április elsejébe még belefért.

Bence: Inkább nem fogok ötleteket adni...

– *Mit kaptál a Piártól, amit a mindennapi életben is hasznosítani tudsz?*

Tamás: Rengeteg dolgot. Talán olyanokat is, amelyekről nem is tudom, hogy onnan vannak. Egy Szeged melletti kis faluból 12 évesen bekerülve a város egyik neves iskolájába, ott eltöltve hat esztendő, s kikerülve onnan 18 évesen – elég sok mindent kap az ember. Itt alakultam kisgyermekből fiatal felnőtté. Tehát azt, aki vagyok, akivé lettem, nagyban befolyásolta a Piár. Nem tudom, s nem is fogom megtudni, hogy milyen emberré váltam volna egy másik középiskolában. Miközben hivatásomat gyakorolva gyerekekkel, fiatalokkal foglalkozom, sokszor fedezem fel azokat a gondolatokat, módszereket, hozzáállásokat, amelyekkel itt találkoztam. Továbbá azt hiszem, hogy itt megerősödött bennem, amit egyébként otthonról is hoztam: bármihez kezdünk, igyekezzünk lelkiismeretesen, a lehető legjobb módon, szívvel-lélekkel véghezvinni! Végül a *pietas et litterae* jelmondat erőteljesen meghatározza gondolkodásomat, s így az egész életemet.

Dávid: Úgy érzem, sokat köszönhetek

a Piárnak abban, hogy erőssé tettek. Megtanítottak úgy közösségekben élni, hogy meg tudják őrizni az egyéniséget, és megerősödhetsz a saját hitedben. Azt a figyelmet pedig, amelyet a tanáraimtól kaptam, magamba szívtam, és

talán ez is hathatott rám, hogy én is tanárnak készülök. A legtöbb tanár szakmai felkészültsége és embersége példaeértékű volt számomra, ezeket akarom én is megvalósítani tanárként, természetesen a saját stílusom kialakítása mellett. Ami még nagyon hasznos volt, az a sok kirándulás. Az ezeken való részvétel sokat segített abban, hogy amikor egyetemista lettem, volt miből merítenem. Ebben is nagy segítség volt a Piár, hogy vittek minket mindenfelé, és kulturális programokat is szerveztek (pl.: irodalmi csapatversenyt, vagy amikor a költészet napjára elhívták *Esterházy Pétert*).

Bence: Megedződtem. Ezt elsősorban a kirándulásoknak, túráknak köszönhetem. Nem esem kétségbe, ha nem tudom, mi lesz tíz perc múlva, vagy ha egyedül kell egy helyzetet megoldanom. Egyszer téli túrán tanár nélkül maradtunk a hegyekben, és eltévedtünk. Magunktól találtunk vissza a helyes útra jó pár óra bolyongás után. Akkor, hetedikésként ijesztő volt, és erőt próbálód, de utólag visszatekintve egy olyan tapasztalatnak mondhatom, ami megerősített, és hozzásegített az önállósághoz.

– A Piárban eltöltött évek megerősítették a hitedet?

Tamás: Mindenképpen. A hittanórák, ahol nemcsak a készen kapott vallási nézeteket kellett bemagolni, hanem megtanultuk használni az értelmünket is, megtanultunk rákérdezni látszólag evidens dolgokra, mindenképpen előremozdítottak, és segítettek abban, hogy a gyermeki hitemből felnőve felnőtt emberként is tudjam vállalni mindazt, amiben hiszünk. A rendszeres szentgyónás, az atyákkal való lelkibeszélgetések és a lelkigyakorlatok sokat segítettek az útkeresésemben.

Dávid: Igen, sokat segített a bűnbánati liturgia, amelynek hetedik-es-nyolcadikosként még nehéz volt megérteni az értelmét. De később, amikor elmélyültem a hitemben, jó volt, hogy volt gyónási lehetőség havonta. Emlékszem, néha voltak keresztutak is, és nemcsak a népének változatokat gyakoroltuk, hanem sokszor osztályokra bízta, hogy egy-egy stációt csináljanak meg.

Bence: Kétféle módon is megerősítették. Egyrészt adottak voltak a lehetőségek, a programok. Imák (tanítás előtti/utáni, kirándulásokon reggeli/esti), bűnbánati liturgiák, lelkigyakorlatok, misék. Ezek az alkalmak közvetlenül fejtették ki hatásukat.

Másrészt viszont nehézségek is adódtak, amik a másik irányból növeltek. Sokáig azt gondoltam, hogy egy keresztény iskola azt is jelenti, hogy csak hívő diákokkal, tanárokkal vagyok körülvéve. Ez nem teljesen volt így. Próbátétel és kihívás volt, hogy azoknak az embereknek a befolyása ellenére, akik nem érezték magukénak a piarista és a keresztény szellemiséget, megőrizzem azokat az elveket, amelyekben nevelődtem.

– Milyenek voltak az osztályoddal eltöltött iskolán kívüli programok (pl. lelkigyakorlat, osztálykirándulás, nyári túrák)?

Tamás: Emlékeztetések. Sok-sok kirándulás és lelkigyakorlat, s azok élményei elevenen élnek bennem, meghatározóak számomra. Az osztályfőnökünk, *Nagy János* tanár úr sokfelé elvitt bennünket barlangászni, kerékpározni, túrázni. Úgy tervezte, hogy a hat év alatt végigjárjuk az *Országos Kéktúrát*. Bár e cél nem teljesült teljes egészében, de a megvalósult túrák nomád körülményei, a határaink megtapasztalása igencsak jellemformáló hatást gyakoroltak ránk. Sokféle lelkigyakorlaton vettünk részt, melyeket ahányan voltunk, annyiféleképpen élünk meg. Nekem sokat adtak.

Dávid: Én leginkább a nyári túrákat szerettem, mert akkor mindig egy váratlan társaság jött össze. Ezek nagy része szerencsére nem a templom- és múzeumlátogatásról szólt, hanem az utazásról és a túrázásról. Az volt még bennük a jó, hogy sokkal felszabadultabbak voltak, lehet, hogy azért, mert már a bizonyítványosztás után voltak.

Bence: Az első három év osztálykirándulásait és nyári túráit emelném ki. Mindig is közel állt a szívemhez a gyalogtúrázás, a nomád életmód, a hosszú távú fizikai próbátétel, a határaink megtapasztalása. Ezekre lehetőséget nyújtottak a túrák, kirándulások, amelyeket *Győri Ferenc* ta-

nár úr szervezett. A lelkigyakorlatok minden évben jól sikerültek. A tréningműfaj volt a jellemző, amiből nem lehetett csak úgy kimaradni. Az egész közösség jelenléte kellett, és mindenkinek a személyes részvétele.

Mindenkinek mindenben állást kellett foglalnia, csak így lehetett előrelépni. A személyes, aktív részvétel szükségessége kiharcolta a figyelmet, így sokkal jobban megmozgott, mintha például előadásokat kellett volna hallgatni három napig.

– Az iskola befejezése után hogyan alakult az életed?

Tamás: Magyar és hittanár szakon végeztem Szegeden, s eközben elvégeztem a kántorképző tanfolyamot is. Lakóhelyemen, *Zsombón* éveken át elláttam a kántori szolgálatot, majd itt kezdtem el hittant tanítani. 2011-ben megnősültem, s ezután nem sokkal úgy alakult az életünk, hogy *Szeged-Szentmihályon* lettem hittanár és napközis csoportvezető a plébánián. Feleségem ugyanitt kapott állást, s jelenleg is itt dolgozik. 2013 óta *Bordányban* tanítok hittant, s látom el az egyházzenei szolgálatot.

Dávid: 2011-ben érettségiztem le és felvételiztem is a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karára ókori nyelvek és kultúrák klasszika-filológia szakirányra. Ez egy kevésbé ismert szak, de én latin-magyar szakos tanár szerettem volna lenni, ezért előtte ezt el kellett végeznem. Nagyon magas volt a ponthatár, de szerencsére bejutottam, és három év alatt elvégeztem. Tavaly szereztem diplomát, és most a latin-magyar tanári szakon tanulok. Azért szeretek egyetemista lenni, mert így érdekes kutatásokat végezhetek a latin-magyar szak ötvözéséből: a magyar irodalomban keresem a latin előzményeket (pl.: *Petőfi* verseiben a *horatiusi* előzményeket). A későbbiekben doktori képzésre is szeretnék jelentkezni.

Bence: Továbbra is Szegeden tanulok az egyetemen, fizika szakon. Most kezdtem el dolgozni egy tíz éve működő kutatócsoportban (lézerek, fényanyag kölcsönhatás, fénypolarizáció, ellipszometria). Ez jó táptalajt ad majd a szakdolgozatomnak. Egy év múlva végzek az alapszakkal, de a PhD-ig meg se szeretnék állni.

Az interjút készítette:
Tapodi Krisztián és Tóth Zsanett 10. b

Sportolunk és nyerünk!

22. KIDS kupa atlétika (2015. április 25., Budapest)

1. HELYEZÉSEK:

Rácz Bertalan 11. a (100 m síkfutás),
Cseke Zoltán 11. b (400 m síkfutás),
Répássy Botond 9. c (400 m síkfutás),
Fazekas Gábor 10. b (távolugrás),
Sztán Anna 10. c (100 m síkfutás),
Kopasz Donát 11. a (3000 m síkfutás),
svédváltó leánycsapat (Hunyadkürti Diána 10. c, Óvári Kata 9. c, Diallo Alina 9. c, Sztán Anna 10. c),
svédváltó fiúcsapat (Horváth Márk 12. b, Rácz Bertalan 11. a, Cseke Zoltán 11. b, Répássy Botond 9. c).

2. HELYEZÉSEK:

Nagy Miklós 9. c
(kislabdahajítás és magasugrás),
Fejes Gábor 10. c (távolugrás).

3. HELYEZÉSEK:

Horváth Márk 12. b (100 m síkfutás),
Sztán Lili 8. a (távolugrás),
Diallo Alina 9. c (100 m síkfutás),
Sztán Anna 10. c (távolugrás).

Csongrád megyei V-VI. korcsoportos atlétika egyéni diákolimpia (2015. április 27., Szeged)

1. HELYEZÉSEK:

Cseke Zoltán 11. b (200 m síkfutás),
Rácz Bertalan 11. a (100 m síkfutás),
Répássy Botond 9. c (200 m síkfutás),
Diallo Alina 9. c (200 m síkfutás és gerelyhajítás),
Bóka Bálint 11. b (súlylökés),
Farkas Roland 9. a (gerelyhajítás),
4x100 m váltófutás leánycsapat (Hunyadkürti Diána 10. c, Godáts Nóra 10. b, Diallo Alina 9. c, Dóbbé Luca 10. b),
4x100m váltófutás fiúcsapat (Horváth Márk 12. b, Rácz Bertalan 11. a, Cseke Zoltán 11. b, Répássy Botond 9. c),
4x400 m váltófutás fiúcsapat (Fejes Gábor 10. c, Rácz Bertalan 11. a, Cseke Zoltán 11. b, Répássy Botond 9. c).

2. HELYEZÉSEK:

Horváth Márk 12. b (100 m síkfutás),
Bóka Bálint 11. b (gerelyhajítás),
Barabás Kata 9. c (gerelyhajítás),
Rácz Bertalan 11. a (200 m síkfutás),
Sztán Anna 10. c (100 m síkfutás),
Kopasz Donát 11. a (1500 m síkfutás).

3. HELYEZÉSEK:

Fejes Gábor 10. c (100 m síkfutás),
Barabás Kata 9. c (súlylökés),
Dóbbé Luca 10. b (gerelyhajítás).

Országos mezei futó diákolimpia (2015. április 14., Gödöllő)

8. HELYEZÉS:

VI. korcsoportos fiúcsapat (Kopasz Donát 11. a,
Kopasz Bálint 11. b, Gellén Tamás, Horváth Zsombor,
Stefaniga Tamás 12. b).

Szabó Erzsébet
tanárnő

Kosárlabda házibajnokság

Ebben a tanévben is, az előző évekhez hasonlóan, megrendezésre került a kosárlabda házibajnokság. Idén öt csapat jelentkezett a mérkőzésre, egy a nyolcadikból, kettő a tizedikből, egy a tizenegyedik évfolyamból és még egy a tizenkettedikből.

Az első fordulóban, amelyet Boczor Zoltán tanár úr vezetett le, mindegyik csapat játszott egymással. Sajnos az időszűke miatt a meccsek csak ötpercesek voltak, de ettől függetlenül nagyon élveztük őket. A második fordulóban már több időnk volt egy meccsre, mivel csak négyet kellett beleszorítani két órába. Mindegyik csapat nagyon jól játszott, de szerintem a 8. a dolgozott össze a legjobban. Mindenesetre nagyon élveztem a játékot, jó volt összemérni erőnket más osztályokkal is.

Remélem, jövőre szintén megrendezésre kerül ez a házibajnokság!

És végezetül szeretnék gratulálni minden egyes résztvevőnek a színvonalas játékért.

A BAJNOKSÁG VÉGEREDMÉNYE:

1. 11. B, 2. 10. C, 3. 10. A, 4. 12. A, 5. 8. A.

A LEGJOBB DOBÓK:

1. GÁRGYÁN LEVENTE 11. B (36 PONT),

2. SZÜCS GERGŐ 10. C (16 PONT),

3. KÁDÁR BALÁZS 11. B (14 PONT).

Novák Ádám 10. a

PIARISTA LABDARÚGÓ HÁZIBAJNOKSÁG 2014/15.

A csoport: 1. 9. a, 2. 8. a, 3. 7. a, 4. 9. b.

B csoport: 1. 10. c, 2. 10. a, 3. 9. c, 4. 10. b.

C csoport: 1. 12. b, 2. 12. a, 3. 11. a.

Az elődöntőkből továbbjutott: 8. a, 9. a, 12. b.

A döntő eredménye:

1. tanárok, 2. 12. b, 3. 9. a, 4. 8. a.

Bereczky András tanár úr

Néhány gondolat a nyár előtt

Egy ideje már azon töröm a fejem, hogy „elbocsátó szép üzenetként” miről is írjak nektek a vakáció előtt. Aztán jött egy „sugallat”.

Az egyik általam ellátott általános iskolában egy szülő nagy felfordulást okozott azzal, hogy az iskola fertőtlenítését követelte gyermeke hasmenéses megbetegedése miatt. A kislány kórházba is került, kétszer egymás után. Tehát úgy látszik, van ezen a területen megbeszélnivaló. Mindenki akkor lepődik meg igazán, amikor ott a betegség. Pedig a hasmenéses betegségek egy része is – mint annyi más betegség – megelőzhető.

A nyári időszak különösen kedvez a hasmenéses betegségek kialakulásának. A nagy hőségben gyorsan elszaporodnak a baktériumok az ételekben, sok a rovar, lazul a higiénés szabályok betartása, kirándulunk esetleg olyan területre, ahol gyakoribbak a hasmenéses megbetegedések (a helyiek már immunisak). Érdemes tehát átgondolni az ide vonatkozó ismereteinket.

Számos vírus és baktérium okozhat ilyen gyors lefolyású betegséget, de ételmérgezők, alkohol, hashajtók túlzott fogyasztása, egyes gyógyszerek mellékhatása, emésztési és felszívódási zavarok és bizonyos egyéb betegségek is járhatnak hasonló tünetekkel. Az első napon gyakran hányinger, hányás kínozza a beteget, néha magasra felmegy a láza, majd gyakori, erős, vizes hasmenés kezdődik.

A hányás többnyire csak az első napon fordul elő, ami szerencse, mert így legtöbbször szájon át pótolható a hasmenéssel veszített tetemes folyadék- és sómennyiség, és a legtöbb beteg nem szorul infúzióra. A láz is hamar szűnik, de a 38 fok feletti láz csillapítására helyes bevenni egy szem lázcsillapítót. A hasmenés néha makacs, napokig eltarthat. Az esetek nagy részében a betegség spontán gyógyul. A hányás, hasmenés ellen az első napon nem érdemes gyógyszerrel küzdeni, helyesebb, ha hagyjuk, hogy mielőbb távozzon, ami távozni szeretne.

Diéta, folyadék-, só- és cukorpótlás mellett nem szükségesek tüneti szerek, sem antibiotikus kezelés. Hagyjuk, hogy a kóros béltartalom kiürüljön! Diétázzunk, vagyis ne terheljük a szervezetet tartalmasabb étkezésekkel! Pótoljuk a szervezet folyadék- és elektrolitvesztését! A diéta ajánlatos, de szomjazni nem szabad! Legtöbbször nem szükséges orvos, a betegség magától gyógyul (még a bakteriális fertőzések nagy része: *szalmonella*, *coli*, *Campylobacter* stb. is). Tartós láz, véres-gennyes széklet és hasgörcsök esetén azonban antibiotikus kezelés kell, tehát orvoshoz kell fordulni. Infúzióra is szükség lehet, ha a beteg napokon át hány, kiszárad, nem tud inni.

Összefoglalva: a nyári időszakban fokozottan lényeges a higiénés szabályok szem előtt tartása. Ha mégis megbetegedtünk, egyszerű esetben, néhány hányást, hasmenést otthon (kiránduláson) is kezelhetünk. Nagyon idős, beteg vagy nagyon fiatal csecsemő, valamint súlyos betegek esetében természetesen orvosi ellátás indokolt. Addig nincs komolyabb baj, amíg a gyerek éber, szomjas, a nyálkahártyája nedves, és a vizeletmennyisége normális. Tanácsolom, hogy közvetlenül a hányás után ne igyatok, legfeljebb öblítsétek ki a szájatokat. 30 perc, egy óra elteltével, ha a hányás nem ismétlődik, lehet próbálkozni hideg folyadékkal. Ez legyen cukros tea, csapvíz, buborékmentes ásványvíz, esetleg almalé (rostos levet ne igyatok ilyenkor!). A folyadékbevitelt lehet erőltetni, de az evést kezdetben nem olyan fontos. A diéta „sóban-vízben” főtt krumpli, sovány húsleves, almakompót, reszelt alma, rizs, kívánság szerint. A tünetek elmúltával fokozatosan lehet visszatérni a normális étrendre.

Még egy fontos dolog: ha külföldön vagytok, és tudjátok, hogy a csapvíz nem iható, csak palackos vizet fogyasszatok, még fogmosáshoz is! Üdítőitalokba ne kérjétek jégkockát, csak hámozható gyümölcsöt egyetek, és kerüljétek a nyers salátákat!

Kellemes vakációzást, jó pihenést kívánok valamennyiőtöknek!

Dr. Dénes Ilona

ilonadenes@hotmail.com

Köpések aranyból

Miből készül a porcelán?

– Gránit.

Mi a gyűrődés alapeleme?

– A földrengés.
– A magma.

Sorold fel az egykori Jugoszlávia utódállamait!

– Svájc.

Az Aragón-medence folyója:

– Duna.

Ez a város a Lego központja:

– Anglia.
– Duplo.

Az Amazonas Földünk legnagyobb folyója. Melyik két versenyszámban első helyezett?

– Evezés (kajak-kenu), vitorlázás.

Ez a két szigetcsoport Spanyolország része:

– vallonok és flamandok.
– ciprusok és Bahamák.

Ez az adriai kikötő az Osztrák–Magyar Monarchia legfontosabb tengeri kikötője volt:

– Monaco.
– Fekete-tenger.

Prága folyója (mely egyben Smetana egyik szimfonikus költeményének is címe):

– Švejk.

Az angol királyi család ebben a palotában lakik Londonban:

– Tower Bridge.

Melyik hegységrendszer maradványa az Ardennek?

– Lengyel-síkság.

Három európai ország, akiket várnak az EU-ba, de mégsem akarnak csatlakozni:

– Új-Zéland.

Helyreigazítás: tévedésből rosszul jelöltük meg a legutóbb kiadott számok évfolyamát. A 2014. őszi és téli számok valójában a XII., a 2015. tavaszi szám pedig a XIII. évfolyamba tartozik.

Az oldalt szerkesztette és a lapok alján található idézeteket gyűjtötte: Fábián Péter 12. a

Az újság szerkesztője és az oldalszerkesztő is búcsúzik, a rejtvényt nyári időtöltésnek ajánljuk. Az előző számban található rejtvény megfejtésével pólót nyert Óvári Kata 9. c, Károlyi Attila tanár úrtól veheti át. Gratulálunk!

Orvosnál

Egy orvosnál csőtörés van, így hát hív egy vízvezeték-szerelőt. A szerelő ki is jön, egy fél óra alatt kicseréli a hibás csőszakaszt, majd benyújtja a számlát 30000 forintról. Az orvos teljesen elképed:

– Ez hihetetlen! Ennyit én mint elismert orvos sem keresek!
A szerelő csak mosolyog:
– Tudom, én sem kerestem ennyit, amíg orvos voltam!

Egyik páciens a másiknak:

– Az orvosom azt mondta, hogy paranoiás vagyok.
– Igen? Ezt így kijelentette előttem?
– Hát, igazából nem mondta, de biztos ezt gondolta...

Két pszichiáter beszélget:

– Van egy nagyon súlyos skizofrén betegem.
– És meg tudod gyógyítani?
– Meg vagy te örülve? Mind a ketten fizetnek!

2009 - 2015

Boraks Koca, Balıçlar Kığına, B. Kovacs İsmet, Dobromirovics Matija, Dr. Gyorj Ferenc, Helyőszövény János, Jászai István, Késztes András, Balıçlar Kızılay Terezi, Dr. Kokorovic Mihai Mihai, Kuzma Levente, Meşaturovics Szabó Tamás, Nagy János, Nagy Marianne, Nemes Zsuzsanna, Nemeth Átila, Olăciuc Robert, Peş Gábor, Piroş Ádorján, Pásztor László, Székessy Felcskényi János, Tóth Ákos, Tóthszil Pál, P. Ugrinetti Petros Écsler, Ujhelyi Zsigmond, Terebényi Endre Györgi, Tóthszil Ádorné

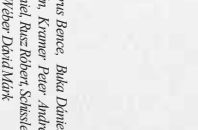
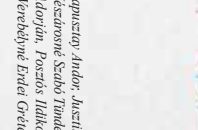
Árpádot Parik, Burótk Donald, Bonus Benice, Buda Daniel, Halász Richárd, Halmagyi Zoltán, Krumer Peter Andri, Mezei Richárd Bendegúz, Pény Daniel Ruzs Robert, Schuster Zoltán, Tok Benice, Vincze Roland, Wéber David Márk

Böszörményi C.
Sch. P.

Orosz G:

Csomor Ádám

...hanem a vándorlás

Lelkigyakorlat – 10. a

A Népzenei Kamaraműhely Cambridge polgármester asszonyával

KIDS kupán

A 10. a a debreceni Nagytemplomnál

A világosi fegyverletétel helyszínén

Ballagási szentmise – B. G. SchP

A kölni Dómnál

A colne-i testvériskolában

Az Ország Háza előtt a 11. b

Brühli kalandpark

